

Dienvidkurzemes novada pašvaldība

Lielā iela 54, Grobiņa, Dienvidkurzemes novads, LV-3430, reģistrācijas Nr.90000058625,
tālr. 63490458, e-pasts pasts@dkn.lv, www.dkn.lv

APSTIPRINĀTS:
ar Dienvidkurzemes novada pašvaldības domes
..... sēdes lēmumu Nr.....
(prot. Nr..... §)

Dienvidkurzemes novada pašvaldība
**KAZDANGAS MUZEJA
DARBĪBAS UN ATTĪSTĪBAS
STRATĒGIJA
2026.–2030.GADAM**

SATURS

IEVADS	- 3 -
1. MUZEJA RAKSTUROJUMS, TĀ LOMA SABIEDRĪBĀ	- 4 -
1.1. Muzeja darbības pilnvarojums	- 4 -
1.2. Misija, vīzija un vērtības	- 5 -
2. PAŠREIZĒJĀS SITUĀCIJAS RAKSTUROJUMS	- 6 -
2.1. Pārskata periodā sasniegtie rezultāti	- 6 -
2.1.1. Krājuma darbs	- 6 -
2.1.2. Pētnieciskais darbs	- 8 -
2.1.3. Komunikācijas darbs	- 8 -
2.2. Mērķauditorija	- 12 -
2.3. Muzeja darbības spēju izvērtējums	- 14 -
2.3.1. Muzeja telpas un tehniskās bāze	- 14 -
2.3.2. Muzeja personāls	- 15 -
2.3.3. Muzeja SVID analīze	- 16 -
3. STRATĒĢISKĀ DAĻA	- 17 -
3.1. Politikas mērķi	- 17 -
3.1.1. Krājuma attīstība un saglabāšana	- 17 -
3.1.2. Izglītojošais darbs un sabiedrības iesaiste	- 18 -
3.1.3. Ekspozīciju un izstāžu veidošana	- 19 -
3.1.4. Digitālā komunikācija un mārketingu	- 19 -
3.1.5. Muzeja infrastruktūras un kapacitātes attīstība	- 20 -
3.2. Prioritārie virzieni, mērķi un sagaidāmie rezultāti 2026. – 2030. gadam	-21-
4. STRATĒĢIJAS IEVIEŠANA UN UZRAUDZĪBA	-28-
PIELIKUMI	

IEVADS

Dienvidkurzemes novada Kazdangas pagasta Kazdangas muzeja darbības un attīstības plāns 2026.–2030. gadam (turpmāk – Plāns) ir vidēja termiņa plānošanas dokuments, kura mērķis ir skaidri definēt muzeja misiju, stratēģiskos virzienus, konkrētus uzdevumus un prioritātes, lai veicinātu muzeja unikalitātes saglabāšanu, kultūrvēsturiskā mantojuma attīstību un radošo nozaru stiprināšanu Dienvidkurzemes novadā.

Plāna izstrāde balstīta uz Kazdangas muzeja pēdējo piecu gadu darbības analīzi, SVID izvērtējumu, kā arī iekšējo resursu un kapacitātes apzināšanu, vienlaikus ņemot vērā ārējās attīstības tendences un sadarbības iespējas.

Plāns izstrādāts, ievērojot Latvijas Republikas Muzeju likuma prasības un ar to saistītos Ministru kabineta noteikumus (Nr. 956 “*Noteikumi par Nacionālo muzeja krājumu*” un grozījumus MK 09.01.2024. Nr. 10, kā arī Nr. 394 “*Muzeju akreditācijas noteikumi*”), kā arī augstākā līmeņa plānošanas dokumentus: *Kultūrpolitikas pamatnostādnes 2022.–2027. gadam “Kultūrvalsts”, Liepājas valstspilsētas un Dienvidkurzemes novada ilgtspējīgas Attīstības stratēģiju līdz 2035. gadam, Attīstības programmu 2022.–2027. gadam un Pašvaldības rīcības un investīciju plānu 2022.–2027. gadam*. Plāna izstrādē ņemts vērā Kazdangas muzeja nolikums, stratēģisko mērķu un iepriekš īstenoto darbību atziņas, kā arī aptaujas rezultāti “Kazdangas muzeja vajadzību izpēte”.

Dokuments sastāv no vispārīgās daļas - iekļauts muzeja darbības pilnvarojums, misijas formulējums, stratēģiskie mērķi un SVID analīze, un programmu daļas - detalizēti aprakstītas aktivitātes, sagaidāmo rezultātu rādītāji, nepieciešamie cilvēkresursi, budžeta nodrošinājums un stratēģijas īstenošanas uzraudzība.

Plāna pielikumos apstiprinātas trīs tematiskās politikas (krājuma, pētniecības un komunikācijas darba politikas 2026.–2030. gadam (skat. 1.-3. pielikums)), kas sniedz padziļinātu skatījumu uz muzeja attīstību katrā no šīm jomām.

Šī dokumenta īstenošana nodrošinās Kazdangas muzeja ilgtspējīgu attīstību kā Kurzemes reģiona kultūras, izziņas un sabiedriskās izglītības centru.

1. MUZEJA RAKSTUROJUMS, TĀ LOMA SABIEDRĪBĀ

1.1. Muzeja darbības pilnvarojums

Kazdangas muzejs ir Aizputes novada domes 2011. gada 29. jūnijā dibināta pašvaldības iestāde, kuras mērķis ir saglabāt Kazdangas pagasta materiālo un nemateriālo kultūras mantojumu. Muzejs komplektē, saglabā un pēta kultūrvēsturiskas nozīmes priekšmetus, veidojot krājumu un kolekcijas ar vēsturisku, zinātnisku un māksliniecisku vērtību. Muzejs pēta Kazdangas pagasta vēsturi, izmantojot to sabiedrības izglītošanai.

Kazdangas muzejs ir akreditēts muzejs (akreditācijas apliecība Nr.126A, darbībai no 2020. gada 28. decembra līdz 2025. gada 27. decembrim), kas apliecina valsts, atzītu muzeja darbības kvalitāti un atbilstību normatīvajiem aktiem.

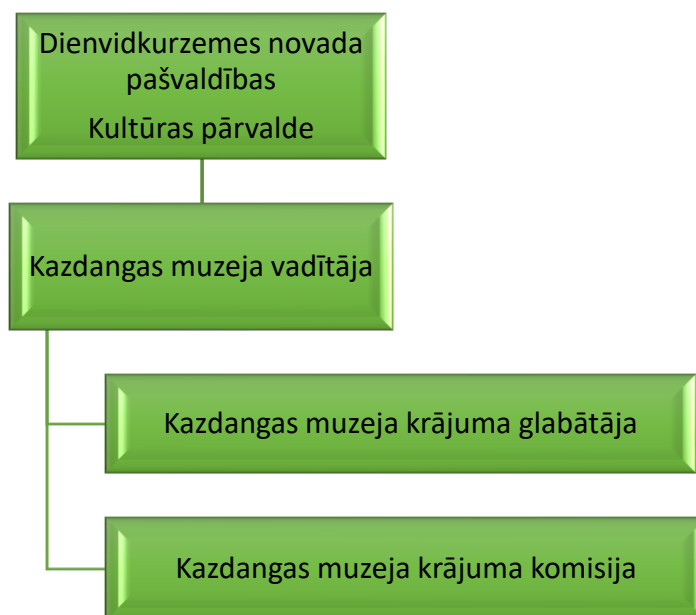
Muzejs savas funkcijas, uzdevumus, tiesības, pienākumus un darba organizāciju īsteno Dienvidkurzemes novada domes Kultūras pārvaldes tiešā vadībā. Tā darbību reglamentē Kazdangas muzeja nolikums.

Muzeja darbu organizē un par tā darbību atbild muzeja vadītājs. Muzeja funkciju izpildi nodrošina darbinieki saskaņā ar apstiprināto struktūru.

Kazdangas muzeja krājums ir Nacionālā muzeju krājuma sastāvdaļa.

Muzeja juridiskā un faktiskā adrese: Pils gatve 4, Kazdanga, Kazdangas pagasts, Dienvidkurzemes novads, LV-3457.

Kazdangas muzeja struktūra

1.attēls

1.2. Misija, vīzija un vērtības

Misija. Piedāvāt saturīgu un kvalitatīvu brīvā laika pavadīšanu, ļaujot izzināt un sajūst Kazdangas īpašo vēstures auru – no senvēstures cauri Kazdangas muižas dzīves kārtībai un padomju laiku sovhoztehnikuma darbībai līdz pat mūsdienu notikumiem. Rosināt vietējos iedzīvotājus kopt cieņu un mīlestību pret dzimto vietu, veidot saikni un dialogu ar pagasta viesiem, radot vēlmi atgriezties.

Vīzija. Kazdangas muzejs ir iedvesmojošs, mūsdienīgs un pievilcīgs kultūras un tūrisma centrs, kas, izmantojot unikālo vēsturisko mantojumu un aizraujošu stāstījumu, atklāj Kazdangas īpašo identitāti, stiprina iedzīvotāju lepnumu un patriotismu, kā arī piesaista apmeklētājus no Latvijas un ārvalstīm.

Pamatvērtības:

- *Vēsturiskais mantojums* – rūpīga un cieņpilna attieksme pret Kazdangas pagasta kultūras vērtību saglabāšanu un popularizēšanu;
- *Identitāte* – vietējās kultūras un tradīciju izcelšana, stiprinot piederības sajūtu un lepnumu par dzimto vietu;

- *Dialogs un viesmīlība* – atvērta, draudzīga un personiska komunikācija ar muzeja apmeklētājiem, radot vēlmi atgriezties;
- *Izglītība un attīstība* – kvalitatīvu, saturīgu un interaktīvu zināšanu sniegšana dažādām auditorijām;
- *Pieejamība* – nodrošināta muzeja krājuma un vēstures resursu pieejamība plašai sabiedrībai, veidojot muzeju kā vietu saturīgai brīvā laika pavadīšanai;
- *Kvalitāte un radošums* – nemitīga pilnveidošanās, inovācijas un jaunu pieeju meklējumi muzeja darbā, veidojot saturīgu, izglītojošu un iedvesmojošu vidi.

2. PAŠREIZĒJĀS SITUĀCIJAS RAKSTUROJUMS

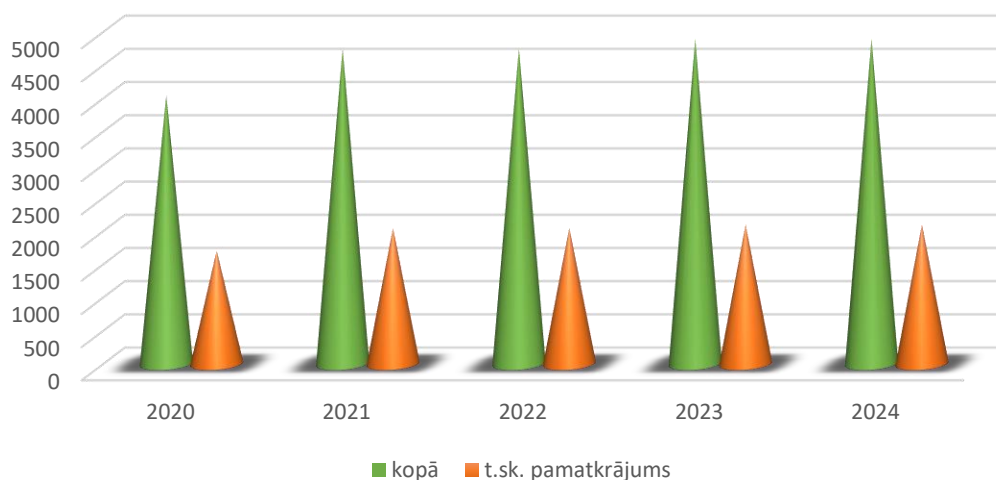
2.1. Pārskata periodā sasniegtie rezultāti

2.1.1. Krājuma darbs

Krājuma komplektēšana notiek saskaņā ar muzeja misiju, ņemot vērā krājuma veidošanas politiku un ievērojot Kazdangas muzeja krājuma noteikumus. Muzeja krājums tiek izmantots ekspozīcijā, tematiskajās izstādēs, kā arī pētnieciskajā darbā.

Muzeja krājumu veido pamatkrājums un palīgkrājums. Muzeja krājuma papildināšana laika posmā no 2022.-2024. gadam tika apzināti “iesaldēti” - bija neziņa par muzeja nākotnes telpu platību iespējām, jo esošās bija kļuvušas neatbilstošas krājuma uzglabāšanai. Tika pabeigts iesāktais darbs pie iegūtā krājuma, un krājuma papildinājums šajā laika periodā ir 850 vienības, t.sk. 419 pamatkrājuma vienības (2.attēls).

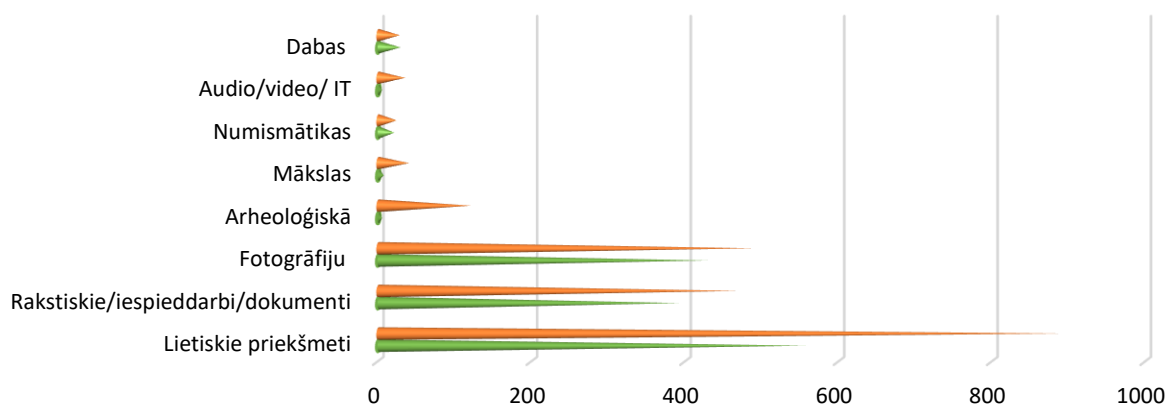
Muzeja krājums 2020. -2024.gads

2.attēls

Krājuma lielākās kolekcijas ir: lietisko priekšmetu; rakstisko, iespieddarbu un dokumentu, un fotogrāfiju (3.attēls). Laika periodā lielākais pamatkrājuma pieaugums bija: lietisko priekšmetu (papildinājums 336 priekšmeti); rakstisko, iespieddarbu un dokumentu (papildinājums 77 priekšmeti) un arheoloģisko priekšmetu kolekcijām (papildinājums 116 priekšmeti).

Pamatkrājuma dinamika kolekcijās, 2020. -2024. gads

	Lietiskie priekšmeti	Rakstiskie/iespieddarbi/dokumenti	Fotogrāfiju	Arheoloģiskā	Mākslas	Numismātikas	Audio/video/ IT	Dabas
2024. gads	893	469	490	121	40	24	35	28
2020.gads	557	392	429	5	7	21	5	29

3.attēls

Pārskata periodā ir apzināts potenciālais krājums, kuru muzejs plāno pieņemt krājumā no 2026.-2030. gadam.

2025. gadā plānota visa krājuma inventarizācija, izvērtēšana, pamatkrājuma finansiālā novērtēšana, aprakstu papildināšana, digitalizācijas pasākumi un jaunas topogrāfijas izstrāde. Jauno un ierobežoto telpu platību dēļ, plānota neatbilstošā krājuma izņemšana no palīgkrājuma un pamatkrājuma nodošana atsavināšanā.

2.1.2. Pētnieciskais darbs

Pārskata periodā pētnieciskajam darbam tika pievērsta nepietiekama uzmanība, jo trūka atbilstošu personāla resursu, zināšanu un pieredzes šajā jomā. Veiktie krājuma pētījumi bija virspusēji un nelietderīgi. Nākotnē plānots piesaistīt zinošus speciālistus un attīstīt muzeja personāla prasmes, lai pētījumus varētu veikt pašu spēkiem un to rezultātus izmantot gan publikācijām, gan citu interesentu vajadzībām.

Kā galvenās pētniecības tēmas izvirzītas:

- *Kazdangas parka vēsture – tā attīstība un ar to saistītās personības*, ar mērķi izveidot saturiski bagātu pastāvīgo ekspozīciju un muzejpedagoģisko programmu;
- *Kolonizācijas laikmets baronu Manteifeļu dzimtas valdīšanas laikā Kazdangā – šī vēsturiskā posma izpēte un analīze*, balstoties uz pieejamajiem avotiem un barona Manteifeļa atmiņu pierakstiem.

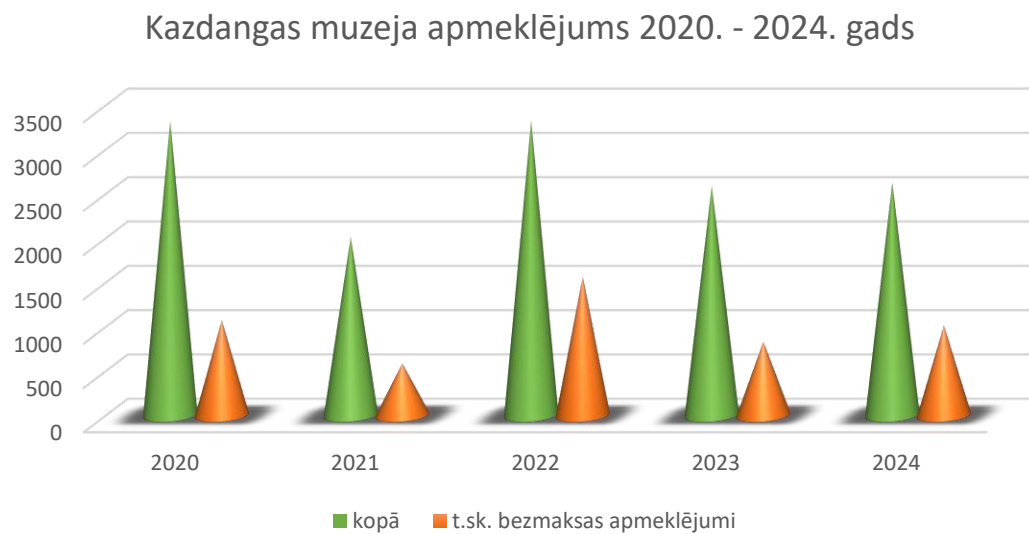
2.1.3. Komunikācijas darbs

Pārskata periodā muzejs izveidoja jaunas ekspozīcijas – “*Tehnikuma vēstures ceļš*” un “*Sporta skolotāja un trenera Alfrēda Lejas piemiņai*”. Tika sarīkotas 18 izstādes, no kurām četrās izmantots muzeja krājums (*Arheoloģiskā izstāde, Parka Dieviņam pa pēdām, Gribu visu zināt, Lins un māls – Līgo galda klājumā*). Izstāžu plānošanas un veidošanas laikā izveidojās veiksmīga sadarbība ar vietējās kopienas pārstāvjiem.

Balstoties uz muzeja kolektīva galveno prioritāti – radošumu, liela uzmanība tika veltīta tematiskiem pasākumiem un aktivitātēm dažādām mērķauditorijām. Muzejs piedalījās ikgadējos pasākumos: *Muzeju nakts, Parka svētki un Leģendu nakts*. Kopumā notika 40 dažāda

veida tematiskie pasākumi un aktivitātes, kas piesaistīja 3187 apmeklētājus. Nākotnē plānots attīstīt šo darbības jomu, piedāvājot muzejpedagoģiskās programmas, kā arī izvērtējot vietējās kopienas iesaisti un t muzeja pedagoga piesaisti.

Kazdangas muzeja apmeklējums nedaudz samazinājās (4. attēls), un noteiktie mērķi netika sasniegti. To ietekmēja vairāki faktori – personāla mainība, valsts noteiktie ierobežojumi, apkures un ēkas uzturēšanas problēmas, ceļa remontdarbi aktīvākajā tūrisma sezonā, kā arī muzeja pārceļšanās periods.

4.attēls

Lai atgūtu sākotnējo apmeklētāju skaitu, plānots aktīvāk piestrādāt pie komunikācijas līdzekļiem ar apmeklētājiem interneta vidē (publikācijas, informācijas materiāli), kā arī “izķert” un salabot nekorekto informāciju par muzeja esošo darbību. Muzeja vadītāja ir apguvusi zināšanas interneta lapas izstrāde, un plāno savas zināšanas izmantot muzeja atpazīstamības sekmēšanai.

Sasniegtais rezultāts, 2020. -2024. pārskata gads

Krājuma darbs	Plānots, kopā	Realizēts, kopā	Situācijas skaidrojums
Pārskata gadā inventarizēto krājuma vienību skaits	500	1717	Pilnība viss krājums tiks pārskatīts 2025. gadā.
Konservēto un restaurēto priekšmetu skaits	15	12	Piesaistot VKKF finansējumu, tika restaurēti 12 arheoloģiskās kolekcijas priekšmeti; restauratore Anita Burkovska.
Izmantoto krājuma vienību skaits	100	1708	Pamatekspozīcijās tika izstādīti 1613 priekšmeti, t.sk. 728 pamatkrājuma priekšmeti; izstādēs tika izmantoti 89 priekšmeti, t.sk.49 pamatkrājuma.
Kopkatalogā ievadīto vienību skaits	1000	419	Kopkatalogā tiek ievadīti tikai pamatkrājuma priekšmeti; pārskata periodā kopējais krājuma pieaugums bija 850 vienības.
Pētniecības darbs			
Priekšmetu skaits, kuriem veikta zinātniskā inventarizācija	25	0	Pētnieciskais darbs, kurš ir veikts, ir uzskatāms par nekvalitatīvu-personāla mazās pieredzes un kompetences dēļ.
Ekspozīciju darbs			
Pastāvīgo ekspozīciju skaits	6	7	Pārskata periodā tika izveidotas divas jaunas ekspozīcijas: Kazdangas tehnikuma vēstures ceļš un Alfrēda Lejas piemiņas istaba.
Izstāžu skaits muzejā	25	18	Tika realizētas 18 izstādes; 4 tika izmantots muzeja krājums; pārējās ar savu krājumu iesaistījās vietējās kopienas iedzīvotāji; viena no izstādēm tika radīta sadarbībā ar vietējo biedrību "Kodols" - Kazdangas laika apstākļu deķi, radot jaunus priekšmetus, kuri tiks uzņemti arī muzeja krājumā.
Darbs ar apmeklētājiem			
Apmeklētāju skaits	20000	13901	No tiem 37% ir bijuši bezmaksas. Apmeklētājiem iecienītākie pasākumi: Parka svētki; Leģendu nakts un tematiskie pasākumi.
Novadīto ekskursiju skaits	1450	172	Pētot sasniegtos rezultātus, tika secināts, ka muzeju personālam ir atšķirīgs ekskursiju un grupu uzskaites kritērijs; no 2022. gada šajā

			kategorijā tiek uzskaitīti tikai grupu (tūrisma firmu, skolēnu) izmantotās ekskursijas.
Muzejpedagoģisko programmu skaits	3	0	Mujejpedagoģiskās programmas netika izstrādātas un realizētas, speciālista trūkuma un muzeja vadītājas nepietiekamo zināšanu kompetenču dēļ.
Tematiskie pasākumi - lekcijas (t.sk. stunda muzejā), radošās darbnīcas, u.c. aktivitātes	0	40	Muzejs regulāri piedalījās ikgadējos pasākumos (Muzeju nakts, Parka svētki un Leģendu nakts), kā arī organizēja tematiskās radošās darbnīcas, piedāvāja izglītojošas “stundas” muzejā, gadskārtu svinēšanas pasākumus.
Aptaujāto apmeklētāju skaits	150	53	Speciāli netika aptaujāti cilvēki; viedoklis tika izziņāts sarunu un novērojumu ceļā: atsauksmes viesu grāmatā, internetā, jauni apmeklētāji, reklāma” no mutes – mutē”.
Ekspozīcijas atvērtas apmeklētājiem (stundas /gadā)	12000	7128	COVID pandēmijas laikā muzejs strādāja atbilstoši ierobežojumiem un pēc Dienvidkurzemes novada pašvaldības apstiprinātā darba laika-vienots visiem muzejiem; no 04.12.2024 – 30.04.2025 muzejs apmeklētājiem bija slēgts (bijušo telpu apkures dēļ).
Muzejs pieejams ārpus regulārā darba laika (stundas/gadā)	3000	559	Ārpus darba laika apmeklētājus pieņēma, ja tie bija iepriekš pieteikušies – pārsvarā tūristu grupas.
Finansējuma piesaiste			
Iesniegto projektu skaits	10	2	Realizēts tika viens (Arheoloģisko priekšmetu restaurācija); otram tika piešķirts VKKF finansējums, bet Dienvidkurzemes novada pašvaldības iepirkums par telpu remontu netika izsludināts laikus un projektu neizdevās realizēt.

2.2. Mērķauditorija

Kazdangas muzeja mērķauditorija un mērķgrupas

Balstoties uz muzeja piedāvājumu, kā arī publiski pieejamajām apmeklētāju atsauksmēm viesu grāmatā un interneta vidē, tika veikta apmeklētāju segmentācija un analizētas viņu vajadzības, intereses un apmierinātība. Šī informācija sniedz Kazdangas muzejam iespēju pilnveidot piedāvājumu un mērķtiecīgāk piesaistīt katru auditorijas grupu.

Skolēnu un studentu grupas

- **Vajadzības:** izglītojošas programmas, kas atbilst mācību saturam (lokālā vēsture, arhitektūra); iespēja apmeklēt radošās darbnīcas un ekskursijas ar īpašu uzsvāri uz audiovizuālo materiālu.
- **Intereses:** iepazīt Kazdangas pils un muižas ēku vēsturi; praktiski darboties muzeja radošajās darbnīcās; apskatīt pils parku.
- **Apmierinātība:** skolēnu grupu novērtējumi pārsvarā ir pozitīvi, īpaši izceļot ekskursijas vadītāja sagatavotību un darbnīcu pieejamību. Atsevišķos gadījumos norādīts uz ierobežotu apmeklējuma laiku un nepietiekamu tehnisko aprīkojumu.

Ģimenes ar bērniem

- **Vajadzības:** interaktīvas bērniem paredzētas aktivitātes spēles (piemēram, muzeja “dārgumu meklēšana” parkā), kā arī droša un viegli orientējama vide ar “bērniem draudzīgām” norādēm.
- **Intereses:** plaši atvērtā āra un iekštelpu izmantošana – parks, senās ēkas stāsti;
- **Apmierinātība:** ģimenes min, ka bērnu darbnīcas ir izklaidējošas, taču vēlētos paplašināt bērnu zonas un pievienot vairāk interaktīvu stendu.

Vietējie iedzīvotāji un seniori

- **Vajadzības:** kultūras pasākumi kopienas vajadzībām (piem., lekcijas par vietējo mantojumu, senioru dienas); pieejamas biļešu cenas un bezmaksas akcijas reizi gadā.
- **Intereses:** sava novada vēsture; atjaunotā pils interjera rekonstrukcijas stāsti; muzeja loma vietējā kultūras dzīvē.

- **Apmierinātība:** seniori novērtē muzeja draudzīgo atmosfēru, bet vēlētos biežākas tikšanās ar muzeja speciālistiem.

Tūristu grupas (Latvijas un ārvalstu)

- **Vajadzības:** iepriekšēja pieteikšanās ekskursijām; programmas dažādās valodās (angļu, vācu); informācija par pieejamo transportu un naktsmītnēm.
- **Intereses:** klasicisma arhitektūra (dizains, J.G.A.Berlica projekts); amatnieku darbnīcas.
- **Apmierinātība:** tūristi Kazdangas muzeja apmeklējumu vērtē vidēji ar 4,3 / 5 zvaigznēm. Pozitīvi komentē muzeja personāla atsaucību, bet piemin ierobežoto apmeklējuma laiku un angļu valodas gida nepieejamību.

Dabas un meža vēstures entuziasti

- **Vajadzības:** padziļināta informācija par Latvijas mežu biotopiem, stendu un mācību materiālu pieejamība pašmācībai, kā arī tematiskas ekskursijas parkā.
- **Intereses:** ekspozīcija un dendroloģiskais parks ar retām koku sugām.
- **Apmierinātība:** apmeklētāji novērtē muzeja speciālistu augsto informatīvo līmeni, tomēr vēlētos papildu pašmācības materiālus un digitālās kartes Kazdangas parkam.

Arhitektūras un kultūras mantojuma pētnieki

- **Vajadzības:** piekļuve arhīvu materiāliem un restaurācijas dokumentiem; detalizēti ekskursiju ceļveži; speciālistu lekcijas.
- **Intereses:** Kazdangas pils rekonstrukcijas vēsture pēc 1905. gada un Pirmā pasaules kara.
- **Apmierinātība:** pētnieki novērtē muzeja atsaucību un piedāvājumu, tomēr uzsver, ka daļa no arhīva atrodas ārpus muzeja telpām (Rīgas Nacionālā vēstures arhīva krājumā).

Kopsavilkums par apmierinātību un ieteikumi

- Kopējais apmeklētāju vērtējums: vidēji **4,3/5** (*TripAdvisor* [tripadvisor.com](https://www.tripadvisor.com).); **4,5/5** (aptauja/Visi dati);

- Stiprās puses: kvalitatīvi un aizrautīgi gida stāsti, muzeja ēkas unikālā klasicisma arhitektūra un radošās darbnīcas;
- Uzlabojumu iespējas:
 - ✓ Ilgākas darba stundas vasaras sezonā un elektroniska rezervācijas sistēma;
 - ✓ Paplašināta multivides un interaktīvo stendu izveide;
 - ✓ Plašāks gida valodu piedāvājums ārvalstu apmeklētājiem (angļu, vācu);
 - ✓ Regulāra apmierinātības aptauju veikšana pēc katra apmeklējuma, nodrošinot tās elektroniski vai klātienē.

2.3. Muzeja darbības spēju izvērtējums

2.3.1. Muzeja telpas un tehniskās bāze

2025. gada marta beigās muzejs pārcēlās uz jaunām telpām, kuru kopējā muzeja platība ir par 70 % mazāka nekā iepriekš Kazdangas pils ēkā. Pašlaik muzejam pieejami 242 m² izstāžu un ekspozīciju vajadzībām (iepriekš – 700 m²), divas krājuma uzglabāšanas telpas ar kopējo platību 45 m² (iepriekš – 106 m²) un divi kabineti personālam – 31 m². Plānots paplašināt ekspozīciju platību, iekārtojot papildu telpas pagrabstāvā.

Pašreizējās telpas atrodas 2. stāvā un pagrabstāvā, ir labiekārtotas, taču atsevišķas apmeklētājiem ir neērti pieejamas. Telpas aprīkotas ar ugunsdrošības inventāru, drošības signalizāciju un centralizēto apkuri, tomēr mākslīgais apgaismojums ir nepietiekams. Viena no krājuma telpām gandrīz pilnībā aprīkota ar metāla plauktiem un skapjiem, bet tai vajag papildu aptumšojumu no dienas gaismas. Otra krājuma telpa vēl jāiekārto atbilstoši glabāšanas prasībām.

Šobrīd muzejam ir atsevišķi kabineti krājuma glabātājai un vadītājai, bet trūkst speciālas telpas krājuma apstrādei un inficētā krājuma izolācijai. Daļa krājuma joprojām atrodas iepriekšējā ēkā, kas aprīkota ar drošības signalizāciju un ugunsdrošības inventāru, un tur regulāri, reizi divās dienās, tiek veikti temperatūras un mikroklimata mērījumi.

Muzeja personālam nodrošināts interneta pieslēgums, divi portatīvie datori, melnbaltais printeris, CD disku lasītājs, divi ārējie datu nesēji un kombinētais printeris/kopētājs/skeneris, kas ir bojāts un tikai daļēji pilda savas funkcijas (plānots nomainīt). Nepieciešams modernāks skeneris un fotografēšanas aprīkojums, lai nodrošinātu efektīvāku krājuma digitalizāciju.

2.3.2. Muzeja personāls

Muzeja personālā notikušas pārmaiņas-nomainījušies trīs krājuma glabātāji un mainījies muzeja vadītājs, kā arī samazināts štata vietu skaits, likvidējot apkopējas amatu.

Kopējais darbinieku skaits: 2

Muzeja vadītājs: 40 stundas nedēļā (pilna slodze)

Krājuma glabātājs: 40 stundas nedēļā (pilna slodze)

Ņemot vērā ierobežoto darbinieku skaitu un viņu pieredzes līmeni, pašreizējā muzeja kapacitāte nav pietiekama pilnvērtīga pētnieciskā darba un muzejpedagoģisko aktivitāšu īstenošanai. Lai gan ekspozīciju un izstāžu saturisko koncepciju izstrādē iespējams piesaistīt ārpalpojumu sniedzējus, muzejs šo darbu pārsvarā veic ar pašu darbinieku resursiem, kas ietekmē gan darba apjomu, gan rezultātu kvalitāti.

Visas ekskursijas, nodarbības un citus pasākumus dažādām mērķauditorijām vada muzeja vadītāja, kas ierobežo piedāvājuma daudzveidību un dalībnieku skaitu. Tomēr muzeja darbinieki regulāri pilnveido savas prasmes, piedaloties Kultūras ministrijas Muzeju nodaļas un Latvijas Muzeju biedrības organizētajosursos un semināros, kā arī investējot savus līdzekļus zināšanu uzlabošanā par pasākumu rīkošanu, afišu un informatīvo materiālu izstrādi. Turklāt ir apgūtas pamata prasmes darbam ar bērniem un pieaugušajiem ar īpašām vajadzībām.

Lai muzeja darbība turpinātu attīstīties un nostiprinātu pētnieciskās un pedagoģiskās darbības iespējas, ir nepieciešams palielināt gan speciālistu skaitu, gan nodrošināt atbilstošu pieredzi un resursus.

2.3.3 Muzeja SVID analīze

STIPRĀS PUSES	VĀJĀS PUSES
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ģeogrāfiski izdevīga atrašanās vieta – sasniedzama gan ar privāto, gan sabiedrisko transportu, labiekārtots un remontēts ceļa posms; ▪ Atrodas Kazdangas muižas kompleksā; ▪ Sabiedrības iesaiste muzeja aktivitātēs – vietējās kopienas, skolēni; ▪ Radošs muzeja kolektīvs. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ierobežotais finansējums; ▪ Cilvēkresursu trūkums – papildus virzienu attīstībai; ▪ Trūkst zināšanas par atbilstošu ekspozīciju izstrādi un iekārtošanu; ▪ “piesārņota un novecojusi” informācija internetā par darbību (vietu, laiku, piedāvājumiem); ▪ Pilnvērtīgi neizpētīts un aprakstīts esošais krājums; ▪ Netiek pilnvērtīgi veikts krājuma pētnieciskais darbs; ▪ Pārvietošanās grūtības cilvēkiem ar kustību traucējumiem – trepes, šauras ejas; ▪ Tehnoloģisko risinājumu trūkums.
IESPĒJAS	DRAUDI
<ul style="list-style-type: none"> ▪ ES fondu un ārējo citu finansējuma avotu piesaistīšana; ▪ Digitālo tehnoloģiju un interaktīvo risinājumu ieviešana ekspozīcijās; ▪ Sadarbība ar citiem muzejiem un kultūras institūcijām; ▪ Digitālā transformācija - virtuālās tūres, muzejā un ārpus tā, tiešsaistes ekspozīcijas; ▪ Piesaistīt zināšus speciālistus jaunu ekspozīciju izstrādē un iekārtošanā. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Demogrāfiskās izmaiņas novecojusi sabiedrība – samazināts apmeklētāju skaits; ▪ Konkurence ar citiem muzejiem un kultūras iestādēm (plašs bezmaksas pasākumu skaits Dienvidkurzemē); ▪ Jaunas reformas; ▪ Dabas stihijas, ugunsgrēks.

Muzeja darbības pilnveidošanai ieteikto akreditācijas komisijas ieteikumu izpilde:

1. Muzeja nolikumā veikt nepieciešamos labojumus un precizējumus.
Muzeja nolikums ir izskatīts, no jauna izstrādāts un apstiprināts Dienvidkurzemes novada pašvaldībā.
2. Krājuma uzskaites, saglabāšanas un izmantošanas sekmēšanai:
 - Iegūšanas dokumentos fiksēt priekšmetu saglabātības pakāpi, norādot konkrētus bojājumus. *Ieteikums ņemts vērā un tiek pielietots, detalizētāk aprakstot bojājumu.*

- Esības pārbaudes veikt atbilstoši MK noteikumu prasībām. *Pilna un atbilstoša esības pārbaude tiek veikta 2025. gadā muzejam pārceļoties uz jaunām telpām.*
 - Turpināt palīgkrājuma satura un kvalitātes izvērtēšanu. *Pilna un atbilstoša kvalitātes un atbilstības pārbaude tiek veikta 2025. gadā muzejam, pārceļoties uz jaunām telpām, kā arī daļas krājuma pārceļšanu uz pamatkrājumu vai izslēgšanu no muzeja kopējā krājuma.*
3. Ekspozīciju koncepcijas izstrādē un iekārtošanā piesaistīt profesionālu mākslinieku un pieredzējušu muzeja darba speciālistu.

Muzejam tika piesaistīts ekspozīcijas izstrādei ārējais speciālists, bet šī ekspozīcija netika realizēta. Iekārtojot jaunās ekspozīcijas, ieteikums tiks ņemts vērā un mēģinās piesaistīt pašvaldības finansējumu speciālista piesaistei.

Muzeja noteiktās un izvirzītās prioritātes 2026. -2030. gadam:

- Mērķtiecīgi pārvaldīt, papildināt, dokumentēt un saglabāt muzeja krājumu;
- Pētīt un popularizēt muzeja krājumu izstādēs un pasākumos;
- Paaugstināt sabiedrības brīvā laika izmantošanas kvalitāti, dažādojot muzeja piedāvāto pakalpojuma klāstu;
- Muzeja personāla papildināšana – muzeja pedagogs;
- Izstrādāt muzeja pedagoģisko programmu piedāvājumu.

3. STRATĒGISKĀ DAĻA

3.1. Politikas mērķi

3.1.1. Krājuma attīstība un saglabāšana

Mērķtiecīgi veidot pasākumus muzeja krājumu pētniecības nodrošināšanai, saglabāt ar Kazdangas pagasta vēsturi saistīto materiālo un nemateriālo mantojumu, kas atbilstoši mūsdienu prasībām spētu nodrošināt sabiedrības interesi un vajadzību šo vērtību apgūvē.

Krājuma papildināšana:

- sistemātiski papildināt muzeja krājumu ar jauniem priekšmetiem, kas atspoguļo Kazdangas pagasta kultūras materiālo un nemateriālo mantojumu;
- veicināt aktīvāku vietējās kopienas iesaisti krājuma papildināšanā, izmantojot ziedojumus un sadarbību ar vietējās kopienas kolekcionāriem.

Krājuma digitalizācija:

- turpināt muzeja krājuma digitalizāciju, lai nodrošinātu plašāku pieejamību pētniekiem un sabiedrībai, veicot vismaz 200 vienību digitalizāciju katru gadu, izmantojot Nacionālā muzeju krājuma kopkataloga sistēmu un muzeja mājaslapu.

Konservācija un restaurācija:

- regulāri veikt krājuma priekšmetu saglabātības pakāpes izvērtēšanu;
- konservācijas un restaurācijas darbiem piesaistīt nepieciešamo ārējo resursu finansējumu un speciālistus.

3.1.2. Izglītojošais darbs un sabiedrības iesaiste

Sekmēt mūsdienīga muzeja attīstību, pilnvērtīgi izmantot muzejā uzkrātās vērtības sabiedrības izglītošanai un informēšanai, paaugstināt sabiedrības brīvā laika izmantošanas kvalitāti, ņemot vērā sabiedrības viedokli.

Muzejpedagoģiskās programmas:

- Izstrādāt un īstenot jaunas muzejpedagoģiskās programmas, kas saistītas ar Kazdangas pagasta kultūras materiālo un nemateriālo mantojumu, īpaši pievēršoties skolēnu un jauniešu auditorijai.
- Piedāvāt interaktīvas un radošas nodarbības, izmantojot modernas tehnoloģijas un inovatīvas izglītības pieejas.

Sabiedrības pasākumi:

- Organizēt regulārus sabiedriskos pasākumus, piemēram, tematiskas izstādes, lekcijas, meistarklases un radošās darbnīcas, lai veicinātu sabiedrības iesaisti un interesi par muzeja darbību, kā Kazdangas pagasta materiālā un nemateriālā kultūras mantojuma glabātāju;
- Iesaistīt vietējās kopienas - māksliniekus, amatniekus un kultūras darbiniekus muzeja pasākumos, veidojot ciešu savstarpējo sadarbību.

Brīvprātīgo programma:

- Attīstīt brīvprātīgo programmu, lai iesaistītu vietējo kopienas (skolēnus, vietējās biedrības un ģimenes ar bērniem) muzeja darbībā, nodrošinot atbilstošas apmācības un atbalstu brīvprātīgajiem.

3.1.3. Ekspozīciju un izstāžu veidošana

Apzināt un pētīt Kazdangas pagasta kultūrvēsturisko mantojumu no senākiem laikiem līdz mūsdienām, izmantot pētnieciskā darba rezultātus, radīt sabiedrībai iespēju iepazīties ar saglabāto kultūrvēsturisko mantojumu.

Pastāvīgo ekspozīciju atjaunošana:

- Izveidot modernizētas pastāvīgās ekspozīcijas, padarot tās vizuāli pievilcīgas un informatīvas dažādām auditorijām, tostarp ārzemju tūristiem, nodrošinot tulkojumus un interaktīvus elementus. Tematiskais saturs: *Kazdangas tehnikuma vēsture un ar to saistītie cilvēki dažādos laikposmos; Kazdangas iedzīvotāju sadzīve - kā paaudžu paaudzēs mantots mantojums līdz mūsdienām;*
- Izveidot ekspozīcijas, kas atspoguļo nesenu atklātus vēsturiskus notikumus un jaunāko pētniecisko darbu rezultātus par Kazdangas vēsturiskā centra apbūvi, parka vēsturi un ar to saistītajām personībām.

Tematiskās un ceļojošās izstādes:

- Izstrādāt un organizēt tematiskās izstādes, kas pievērstas specifiskiem vēstures periodiem, notikumiem vai personībām, izmantojot muzeja krājumu;
- Attīstīt ceļojošās izstādes, lai popularizētu Kazdangas pagasta materiālo un nemateriālo kultūras mantojumu citviet, vienlaikus veicinot sadarbību ar citiem muzejiem un kultūras iestādēm Dienvidkurzemes novadā.

3.1.4. Digitālā komunikācija un mārketing

Digitālā klātbūtne:

- Aktīvāk uzturēt un attīstīt muzeja esošo sociālo mediju profilu (Facebook), regulāri informējot sabiedrību par muzeja jaunumiem, izstādēm un pasākumiem;
- Rast risinājumus jaunu un biežāk izmantotu digitālo mediju platformu izveidei (muzeja mājaslapa, TikTok, Instagram), lai aktīvāk sasniegtu auditoriju, publicējot

tīmekļa žurnāla rakstus un veidojot video par muzeja darbību, vēsturi un pētniecisko darbu rezultātiem.

Reklāmas kampaņas:

- Izstrādāt mārketinga stratēģiju, kas ietver digitālās un tradicionālās reklāmas kampaņas, lai piesaistītu plašāku auditoriju un palielinātu apmeklētāju skaitu;
- Sadarboties ne tikai ar Dienvidkurzemes novada, bet arī ar kaimiņu novadu tūrisma centriem, skolām un kultūras organizācijām, lai veicinātu muzeja atpazīstamību un palielinātu apmeklētību.

3.1.5. Muzeja infrastruktūras un kapacitātes attīstība

Veicināt atbilstošus apstākļus muzeja pamatfunkciju kvalitatīvai īstenošanai.

Telpu uzlabošana:

- Veikt nepieciešamos uzlabojumus muzeja telpās, lai nodrošinātu atbilstošus glabāšanas apstākļus krājumam un ērtāku vidi apmeklētājiem;
- Pielāgot papildu telpas muzeja krājuma ekspozīciju izveidei.

Personāla attīstība:

- Nodrošināt muzeja darbinieku profesionālo attīstību par mūsdienu aktuālākajām (IT prasmes, sociālie tīkli, AL rīki) prasmēm un zināšanām, piedāvājot apmācības un dalību konferencēs un semināros;
- Paplašināt muzeja personālu, piesaistot vismaz vienu jaunu speciālistu, kas varētu sniegt atbalstu pētniecībā, izglītības darbā un komunikācijā.

Finansējuma piesaiste:

- Izstrādāt projektu pieteikumus un piesaistīt finansējumu no dažādiem finansēšanas avotiem, tostarp valsts un Eiropas Savienības fondiem, privātajiem ziedotājiem un sponsoriem;
- Veicināt ziedojumu un sadarbības partneru piesaisti, lai nodrošinātu muzeja ilgtermiņa attīstību un ilgtspēju.

3.2. Prioritārie virzieni, mērķi un sagaidāmie rezultāti 2026.–2030. gadam

Krājuma darbs

Mērķtiecīgi veidot muzeja krājumu, nodrošinot ar Kazdangas pagasta vēsturi saistītā materiālā un nemateriālā mantojuma saglabāšanu pētniecības vajadzībām, lai tas atbilstu mūsdienu prasībām un spētu apmierināt sabiedrības interesi un vajadzības šo vērtību apguvē.

Uzdevums	Prioritāte	Aktivitātes	Rezultāts	Atbildīgais	Izpildes laiks	Finanšu avots
Papildināt muzeja misijai atbilstošu muzeja krājumu atbilstoši izstrādāto Krājuma politiku un krājuma komplektēšanas principiem	Izvērtēt un mērķtiecīgi papildināt muzeja krājumu; muzeja misijas īstenošana	Pieņemt priekšmetus krājuma; iesaistīt vietējo kopienu krājuma papildināšanā; atbilstoši pētniecisko, izstāžu izvirzītām darba tēmām 2026. -2030. gadam	Krājums papildināts-plānveidīgi, mērķtiecīgi un atbilstoši muzeja misijai	Muzeja krājuma glabātājs	2026. - 2030. gads	Dienvidkurzemes novada pašvaldības finansējums
Dokumentēt un saglabāt krājuma priekšmetus atbilstoši MK Noteikumiem Par Nacionālo muzeja krājumu un Kazdangas muzeja krājuma noteikumiem	Organizēt un izpildīt krājuma darbu atbilstoši MK noteikumiem par Nacionālo muzeja krājumu	Nodrošināt priekšmetu saglabāšanu, izmantojot krājuma priekšmeta saglabāšanai atbilstošus materiālus	Rakstiskās un fotogrāfiju kolekcijas priekšmetus ievietot bezskābes materiāla iepakojumā (aploksnes, kastes)	Muzeja krājuma glabātājs	2026. - 2030. gads	Dienvidkurzemes novada pašvaldības finansējums
		Turpināt pārskatīt, kvalitatīvi papildināt muzeja krājuma kartīšu aprakstus	Kvalitatīvāka priekšmetu uzskaitē, aktualizēti un paplašināti muzeju priekšmetu apraksti	Muzeja krājuma glabātājs	2026. - 2030. gads	
		Pārskatīt priekšmetus, kas sastāv no vairākām daļām – novērst signējumu nepilnības	Priekšmetu signēšanu veikta atbilstoši MK noteikumiem, precizēts reālais krājuma daudzums	Muzeja krājuma glabātājs	2026. - 2030. gads	
		Izstrādāt un uzsākt muzeja iekšējās digitālās kartotēkas izveidi	Izstrādāta muzeja iekšējā digitālā kartotēka un datu	Muzeja krājuma glabātājs / muzeja vadītājs	2026. - 2030. gads	Dienvidkurzemes novada pašvaldības finansējums

	Izveidot iekšējo muzeja digitālo attēlu uzglabāšanas sistēmu		nesējs – attēli grupēti tematiski un pēc noteikta principa			
		Turpina aktīvi piedalīties semināros darbā ar NMKK sistēmu	Zināšanu un prasmju ieguvums; kvalitatīvi digitāli saglabāts kultūras mantojums NMKK	Muzeja krājuma glabātājs / muzeja vadītājs	2026. - 2030. gads	
Krājuma priekšmetu kolekcijas esības pārbaude atbilstoši noteiktam grafikam un veikt pamatkrājuma pilnu finansiālo novērtēšanu	Precizēt un apzināt reālo situāciju muzeja krājuma	Veikt krājuma esības pārbaudi atbilstoši noteiktam grafikam un izvērtēt faktisko priekšmetu stāvokli	Pārbaudītas krājuma kolekcijas; sagatavoti un noformēti esības pārbaudes akti; novērstas nepilnības	Muzeja krājuma glabātājs	2026. - 2030. gads	
		Finansiāli novērtēt muzeja priekšmetu; sagatavot un noformēt vērtības noteikšanas aktu	Pamatkrājuma priekšmeti novērtēti naudas izteiksmē	Muzeja krājuma glabātājs	2026. - 2030. gads	
Nodrošināt muzeja pamatkrājuma pastāvīgu pieejamību, ievadot priekšmetu datus kopkataloga (NMKK) informācijas sistēmā; izgatavot priekšmetu digitālos attēlus un pievienot priekšmetu aprakstiem	Virtuāli pieejamas kultūras mantojums	Jauniegūto priekšmetu datu ievade NMKK	Sabiedrībai digitāli pieejams viss muzeja pamatkrājums	Muzeja krājuma glabātājs	2026. - 2030. gads	
		Izgatavot krājuma priekšmetu digitālos attēlus	Izgatavoti krājuma priekšmetu digitālie attēli	Muzeja krājuma glabātājs	2026. - 2030. gads	Dienvidkurzemes novada pašvaldības finansējums

Pētnieciskais darbs

Apzināt un pētīt Kazdangas pagasta kultūrvēsturisko mantojumu no senākajiem laikiem līdz mūsdienām, izmantot pētniecības rezultātus un nodrošināt sabiedrībai iespēju iepazīties ar saglabātajām kultūrvēsturiskajām vērtībām.

Uzdevums	Prioritāte	Aktivitātes	Rezultāts	Atbildīgais	Izpildes laiks	Finanšu avots
Turpināt darbu pie muzeja krājuma kolekciju izpēti, lai ar muzejā esošiem priekšmetiem nodrošinātu un veidotu apmeklētājiem pamatotu interpretāciju par Kazdangas pagasta vēsturi	Turpināt veikt muzeja krājuma izpēti, vadoties pēc pētnieciskā darba plānojuma, balstoties uz pētnieciskā darba rezultātiem veidot krājuma izstādes, ekspozīcijas un pasākumus	Kolekciju izpēte; izveidot izstādes plānu - atlasīt krājuma priekšmetus	Kvalitatīvas muzeja krājuma izstādes, ekspozīcijas un pasākumi	Muzeja vadītājs, Muzeja Krājuma glabātājs		Dienvidkurzemes novada pašvaldības finansējums / Projektu finansējums
		Piedalīties VKKF izsludinātos projektu konkursos				
Apzināt, pētīt un popularizēt novadnieku devumu Kazdangas pagastam	Paaugstināt novada iedzīvotāju lokālpatriotismu	Apzināt un papildināt informāciju; apkopot pētnieciskā darba rezultātu prezentācijas izstādēs un pasākumos (pēc plāna); interneta resursos	Palielināts muzeja piedāvājumu klāsts un apzinātu novadnieku devums	Muzeja vadītājs	2026. - 2030. gads	
Radīt interaktīvu un mūsdienīgu vidi, kas piesaista dažādas auditorijas	Izstrādāt jaunas muzeja misijai atbilstošas pastāvīgās ekspozīcijas	Piedalīties VKKF izsludinātos projektu konkursos	Ik gadu izveidota viena pastāvīgā ekspozīcija ar iekļautiem interaktīviem elementiem	Muzeja vadītājs, Muzeja/ Krājuma glabātājs/ ārējais speciālists	2026. - 2030. gads	Dienvidkurzemes novada pašvaldības finansējums / Projektu finansējums

Komunikācijas darbs

Sekmēt mūsdienīga muzeja attīstību, pilnvērtīgi izmantojot uzkrātās vērtības sabiedrības izglītošanai un informēšanai, kā arī paaugstināt sabiedrības brīvā laika pavadīšanas kvalitāti, ņemot vērā tās viedokli.

Uzdevums	Prioritāte	Aktivitātes	Rezultāts	Atbildīgais	Izpildes laiks	Finanšu avots
Uzturēt sabiedrībā pozitīvu muzeja tēlu, efektīvi izmantojot esošās un meklējot jaunas komunikācijas iespējas	Informēt sabiedrību par muzeja darbību, muzeja krājumu, tematisko pasākumu un izstāžu rīkošanu	Regulāri aktualizēt informāciju masa mēdijos un sociālo tīklu lapās par muzeja aktivitātēm; sagatavot afišas un ielūgumus; uzrunāt privāti personīgi vietējos iedzīvotājus.	Kvalitatīva saistoša informācija par muzeja piedāvājumu	Muzeja vadītājs	2026. -2030. gads	Dienvidkurzemes novada pašvaldības finansējums
		Sagatavot informāciju, atlasīt muzeja krājuma fotogrāfijas tūrisma bukletam.	Muzeja piedāvājums iekļauts Dienvidkurzemes novada bukletā; Dienvidkurzemes Travel tūrisma maršrutā.	Muzeja vadītājs	2026. -2030. gads	Dienvidkurzemes novada pašvaldības finansējums/ projektu finansējums
		Marketinga aktivitātes	Pilnveidot muzeja gida pakalpojumi muzejā un Kazdangas pagasta teritorijā	Muzeja vadītājs/ Krājuma glabātājs	2026. -2030. gads	
	Uzturēt un pilnveidot muzeja pozitīvo tēlu	Publicētas pozitīvās atsauksmes interneta vidē	Palielinās muzeja apmeklētāju skaits	Muzeja vadītājs/ Krājuma glabātājs	2026. -2030. gads	
		Sekot ierakstiem viesu grāmatā.	Pozitīvs muzeja tēls	Muzeja vadītājs/ Krājuma glabātājs	2026. -2030. gads	
			Veikt marketinga – aktivitātes aktualizēto ekspozīciju, krājuma un tematiskās izstāžu	Tematiskās un krājuma izstādes pēc plāna.	Muzeja vadītājs/ Krājuma glabātājs	2026. -2030. gads

Izveidot daudzveidīgu atraktīvu muzeja piedāvājumu, kas vērsts uz sabiedrības izglītošanu un kvalitatīvu brīvā laika pavadīšanu, izzinot Kazdangas pagasta kultūrvēsturisko matojumu	Nodrošināt daudzveidīgu, izzinošu un saturīgu izstāžu un muzeja pasākuma darbu	popularizēšanai.				projektu finansējums
			Palielinās sabiedrības informētība par vērtībām muzeja krājumā. Iekārtotas izstādes dažādām mērķauditorijām Piesaistītas jaunas muzeja apmeklētāju grupas	Muzeja vadītājs/ Krājuma glabātājs	2026. -2030. gads	
		Turpināt organizēt muzeja tradicionālos pasākumus: Muzeja nakts, Leģendu nakts, Parka svētki	Apmeklētājiem paplašinās priekšstats un zināšanas par kultūrvēsturiskām norisēm	Muzeja vadītājs/ Krājuma glabātājs/ muzeja pedagogs	2026. -2030. gads	
	Sagatavot jaunas saistošas muzejpedagoģiskās programmas, saskaņā ar mācību priekšmetu programmām	Turpināt sadarbību ar vietējām novada izglītības iestādēm	Palielinās apmeklētāju skaits Palielinās izmantoto krājuma priekšmetu skaits	Muzeja vadītājs/ Krājuma glabātājs/muzeja pedagogs	2026. -2030. gads	Dienvidkurzemes novada pašvaldības finansējums
		Veidot jaunas muzejpedagoģiskās programmas skolēniem un pieaugušiem	Muzejs piedāvā jaunu pakalpojuma veidu	Muzeja vadītājs/ Krājuma glabātājs	2026. -2030. gads	Dienvidkurzemes novada pašvaldības finansējums
Izmantot muzeja darbības jomās dažādu institūciju, nevalstisko organizāciju atsaucību, paplašinot sadarbības loku	Uzsākt un nostiprināt sadarbību ar dažādām institūcijām gan vietējā kopienā, gan Dienvidkurzemes novadā	Sadarbība ar citiem Dienvidkurzemes novada un Latvijas muzejiem; turpināt sadarbību ar pagasta kultūras, izglītības iestādēm un nevalstiskām organizācijām	Tradicionālo un jaunu pasākumu kopēja rīkošana; mērķgrupas dalībnieku iesaiste ideju realizēšanā	Muzeja vadītājs/ Krājuma glabātājs	2026. -2030. gads	

Muzeja pamatfunkciju nodrošinājums

Veicināt atbilstošus apstākļus muzeja pamatfunkciju kvalitatīvai īstenošanai.

Uzdevums	Prioritāte	Aktivitātes	Rezultāts	Atbildīgais	Izpildes laiks	Finanšu avots
Uzturēt muzeja materiāli tehnisko bāzi	Turpināt izveidot, mūsdienām atbilstošu materiālo tehnisko bāzi	Materiāli tehniskās bāzes plānveidīga papildināšana, ņemot vērā katra gada budžeta iespējas, esošās tehnikas uzturēšanai un iegādei.	Iegādāts jauns skeneris, krāsu printeris, Fotoaparāts un aprīkojums, projektors	Muzeja vadītājs	2026. - 2030. gads	Dienvidkurzemes novada pašvaldības finansējums
Veikt darbinieku resursu Pilnveidošanu muzejā	Izveidot muzejā jaunu amata vietu muzeja pedagogs	Argumentēt apstākļus pašvaldībai par jaunu amatu vietu izveidošanu	Jauna amata vieta – muzeja pedagogs; nodrošināts jauns piedāvājuma klāsts	Muzeja vadītājs	2026. gads	
Nodrošināt finansējumu muzeja stratēģisko plānu sekmīgu attīstību un realizēšanu, sadarbībā ar pašvaldību	Pilnvērtīgi realizēt jaunās ekspozīcijas	iepazīstināt pašvaldību par finanšu piesaistes nepieciešamību projekta īstenošanai.	Apmeklētājiem vairota interese par vietējo kultūrvēsturi; pilnvērtīga muzeja darba realizēšana	Muzeja vadītājs	2026. - 2030. gads	Dienvidkurzemes novada pašvaldības finansējums/ projektu finansējums
	Nodrošināt krājuma saglabāšanu	Novērst ekspozīcijas zālē un krājuma telpā dabīgā apgaismojuma intensitāti; logu pilnīga noklāšana ar aptumšošanai paredzēto materiālu vai aptumšošanas žalūzijām	Novērstis ultravioletais starojums. Uzlaboti muzeja priekšmetu saglabāšanas apstākļi	Muzeja vadītājs	2026. gads	Dienvidkurzemes novada pašvaldības finansējums
	Uzlabot izstāžu, ekspozīciju zāļu apgaismojumu	Iegādāties noteikumiem, specifikai atbilstošus apgaismes līmeņa prožektorus	Uzlabots zāles vizuālais tēls; priekšmetu kvalitatīva saglabātība un uztvere	Muzeja vadītājs	2026. - 2030. gads	Dienvidkurzemes novada pašvaldības finansējums
	Muzeja darbinieku profesionālā pilnveidošanās	Veicināt darbinieku mūžizglītības iespējas	Paaugstināta darbinieku kvalifikācija	Muzeja vadītājs	2026. - 2030. gads	Dienvidkurzemes novada pašvaldības finansējums

Sagaidāmie rezultāti - Kvantitatīvie rādītāji

Nr.	Gads	2026.	2027.	2028.	2029.	2030.
	Krājuma darbs					
1.	Pārskata periodā inventarizēto krājuma vienību skaits	200	200	200	200	200
2.	Konservēto un restaurēto priekšmetu skaits	1	1	1	1	1
3.	Izmantoto krājuma vienību skaits	80	80	80	80	80
4.	Kopkataloga ievadīto vienību skaits	50	50	50	50	50
	Pētniecības darbs					
6.	Priekšmetu skaits, kuriem veikta zinātniskā inventarizācija	20	20	20	20	20
7.	Publicēto monogrāfiju/ katalogu skaits					1
	Ekspozīciju darbs					
8.	Pastāvīgo ekspozīciju skaits	4	4	4	4	4
9.	Izstāžu skaits muzejā	6	6	6	6	6
10.	Izstāžu skaits ārpus muzeja	1	1	1	1	1
	Darbs ar apmeklētājiem					
11.	Apmeklētāju skaits	2500	2750	3000	3300	3600
12.	Novadīto ekskursiju skaits	30	35	40	45	50
13.	Muzejpedagoģisko programmu skaits	1	1	1	1	1
14.	Aptaujāto apmeklētāju skaits, anketēšana	30	30	30	30	30
	Finansējuma piesaiste					
17.	Iesniegto projektu skaits	1	1	1	1	1

Ņemot vērā dažādos apstākļus, kas iepriekšējā periodā ietekmēja muzeja saimniecisko darbību, kā arī to, ka muzejs atrodas jauna attīstības posma sākumā, nākamajai piecgadei izvirzītie plāni ir pieticīgāki. Lielāka uzmanība tiks veltīta muzeja nišas izpētei un “pazudušo” apmeklētāju atgriešanai, ko iepriekš kavēja problēmas ar bijušajām telpām, personāla mainība, valsts noteiktie ierobežojumi, ceļa Skrunda–Kazdanga–Aizpute remontdarbi un pārcelšanās process.

4. STRATĒGIJAS IEVIEŠANA UN UZRAUDZĪBA

Kazdangas muzejs ir Dienvidkurzemes novada pašvaldības Kultūras pārvaldes pārraudzībā esoša iestāde. Muzeja darbu vada muzeja vadītāja, kas ir atbildīga par stratēģijas plāna virzību un izpildi. Muzeja darbības stratēģiju un attīstības plānus paredzēts aktualizēt katru gadu budžeta plānošanas gaitā.

Par uzdevumu izpildi muzeja darbinieki reizi nedēļā informē muzeja vadītāju. Krājuma darbu un tā atbilstību stratēģiskajiem plāniem vērtē, un nepieciešamības gadījumā koriģē Krājuma komisija, kuras sēdēs piedalās arī muzeja vadītāja.

Izstāžu un pasākumu plāns reizi mēnesī tiek iesniegts novada Sabiedrisko attiecību nodaļai publicēšanai sociālajos tīklos un vietējā preses izdevumā. Katru gadu muzejs sagatavo un iesniedz Dienvidkurzemes novada pašvaldībai pārskatu par paveikto, kas tiek iekļauts kopējā pašvaldības publiskajā pārskatā un ir pieejams pašvaldības mājaslapā.

Muzeja vadītāja reizi gadā sagatavo un iesniedz darbu pārskatu Latvijas digitālajā Kultūras kartē www.kulturaskarte.lv.

Kazdangas muzeja Darbības un attīstības stratēģijas plāna 2026.-2030. gadam izstrādāšanā iesaistīto darbinieku saraksts:

- Solvita Janvāre - Kazdangas muzeja vadītāja;
- Krista Jostmane – Lēvita – Kazdangas muzeja krājuma glabātāja, Krājuma komisijas vadītāja.

Kazdangas muzeja vadītāja _____ / S. Janvāre

*1.pielikums
Kazdangas muzeja
“Darbības un attīstības stratēģija 2026.-2030. gadam”*

**KAZDANGAS MUZEJA
KRĀJUMA DARBA POLITIKA
2026. - 2030.GADAM**

Kazdangas muzeja (turpmāk tekstā – Muzejs) krājuma politika izstrādāta, pamatojoties uz MK Noteikumiem Nr.956 „Noteikumi par nacionālo muzeju krājumu” un Muzeja nolikumu. Tā izriet no muzeja misijas un nosaka krājuma veidošanas un pārraudzības principus, definē krājuma saturu un kvalitāti, kā arī reglamentē tā dokumentēšanu, glabāšanu, saglabāšanu, drošību, pieejamību un izmantošanu. Krājuma politika balstīta uz esošās situācijas analīzi un noteiktajiem uzdevumiem krājuma veidošanā, dokumentēšanā, saglabāšanā, restaurēšanā un izmantošanā. Muzejs atzīst un ievēro Starptautiskās muzeju padomes (ICOM) Profesionālās ētikas kodeksu. Politika tiek pārskatīta un papildināta ik pa pieciem gadiem.

1. Krājuma veidošanas mērķis un uzdevumi

Mērķis:

Mērķtiecīgi veidot pilnvērtīgu un saturiski bagātu muzeja krājumu, nodrošinot ar Kazdangas pagasta vēsturi saistītā materiālā un nemateriālā kultūras mantojuma saglabāšanu pētniecības vajadzībām. Krājumam jāatbilst mūsdienu prasībām, lai spētu apmierināt sabiedrības intereses un vajadzības šo vērtību izziņā un apguvē.

Uzdevumi:

- papildināt muzeja misijai atbilstošu muzeja krājumu, balstoties uz izstrādāto Krājuma politiku un krājuma komplektēšanas principiem;
- dokumentēt un saglabāt krājuma priekšmetus atbilstoši MK noteikumiem Nr. 956 “*Noteikumiem par Nacionālo muzeja krājumu*” un “*Kazdangas muzeja krājuma noteikumiem*”;
- veikt krājumu kolekcijas esības pārbaudi atbilstoši noteiktam grafikam un muzeja priekšmetu finansiālo novērtēšanu;
- nodrošināt eksponētās un neeksponētas krājuma daļas pastāvīgu pieejamību, ievadīt priekšmetu datus Nacionālā muzeja krājuma kopkataloga (NMKK) informācijas sistēmā, veikt krājuma priekšmetu digitalizāciju un pievienot priekšmetu aprakstiem;
- veikt jaunu muzeja krājuma ekspozīciju izstrādi, modernizāciju un attīstību.

2. Krājuma politikas izvērtējums 2020.–2025. gads

Muzeja krājums ir mērķtiecīgi papildināts atbilstoši muzeja misijai un darbības mērķiem.

Muzeja krājums raksturo Kazdangas pagasta materiālo un nemateriālo kultūras vērtību, aptverot plašu laika posmu, un ir atvērts nākotnes procesu dokumentēšanai.

Veikts sistemātisks darbs krājuma datu ievadei NMKK, ko veic muzeja krājuma glabātāja. Digitālizācijas procesu – attēlu izgatavošanu un pievienošanu veic muzeja vadītāja, paralēli citiem darbiem muzejā.

Muzeja krājuma priekšmeti tiek iedalīti pamatkrājumā un palīgkrājumā. Muzeja krājuma uzskaitē ir 4873 vienības (uz 01.01.2025.) no tiem:

- Pamatkrājums – 2101;
- Palīgkrājums – 2772.

2.1. Krājuma priekšmetu iedalījums kolekcijās

Priekšmeti kolekcijās ir sistematizēti noteiktā sistēmā vairāku pakāpju līmeņos pa priekšmetu veidiem. Kolekcijas, nepieciešamības gadījumā, tiek papildinātas, saskaņā ar klasifikācijas sistematizācijas noteikumiem.

Muzeja krājumu veido sekojošas astoņas kolekcijas:

- **lietisko muzeja priekšmetu kolekciju** – 1207 priekšmeti, t.sk., pamatkrājumā 893;

veido kazdandznieku Ernesta Treimaņa, Astras Porietes, Maijas Purviņas, Māras Eņģeles u.c. dāvinājumi, kā arī Ivetas Gravas, Jura Saulgoža, tehnikuma absolventu u.c. dāvinājumi:

- ✓ celtniecības būvdetaļas (kolonas, tilta ķēdes fragments);
- ✓ apgaismošanas ierīces, to daļas un piederumi (lampas, vējlukturi);
- ✓ apģērbs un tā piederumi (pastnieces formas tērps, pastalas, vīzas);
- ✓ galantērija un aksesuāri (koferi, brilles);
- ✓ darba rīki, ierīces un piederumi (zemkopības, lopkopības piederumi, medicīnas un frizieru piederumi);
- ✓ faleristika (Triju Zvaigžņu ordenis, Atzinības krusts, nozīmes);
- ✓ filatēlija (aploksnes);
- ✓ ieroči un apbruņojums (maksts, dakša – 1905. gada cīņu ierocis);
- ✓ rakstāmpiederumi, rakstāmgalda piederumi un skolas piederumi (rādāmkoki, rakstāmmašīnas, kalkulatori);
- ✓ mēri un mērierīces (pulksteņi, svāri);
- ✓ mēbeles un interjera elementi (skapji, gultas, tekstilijas);

- ✓ mūzikas instrumenti un to piederumi (trompete);
- ✓ rotaļlietas un spēles (bērnu rotaļu lidmašīna);
- ✓ sakaru līdzekļi (noklausīšanās ierīce, telefona aparāti);
- ✓ suvenīri un piemiņas lietas, dāvinājumi (sienas dekors, trauks);
- ✓ tara un iepakojums (pudeles, burkas, zivju muca);
- ✓ transportlīdzekļi un to piederumi (bērnu ratiņi, ragavas);
- ✓ trauki un galda piederumi (pudeles aizkorķējamais, sietiņš, karotes);
- ✓ veksioloģija (karogi, vimpeļi);
- ✓ kinoaparātūra, audio, videoiekārtas (iekārtas diapozitīvu demonstrēšanai, radioaparāti, radiolas, televizori);
- ✓ ceremoniālie un simboliskie priekšmeti (sporta u.c. sacensību apbalvojumi, kausi);
- ✓ reklāmas, izkārtnes un informatīvas zīmes (maizes ceptuves izkārtne, pastkastīte, Liepājas rajona Kazdangas pagasta tautas deputātu padome un izpildkomiteja);
- ✓ fotoaparāti un foto piederumi (foto palielinātājs, fotoaparāti);
- ✓ sporta inventārs un apģērbs (starta bloki, slēpes);
- ✓ modeļi un maketi;
- ✓ rotas (krellītes fragments, 15./16.gs metāla plākšņu vainags (cizelēts));
- ✓ sfagistika (iestāžu zīmogi).
 - **rakstisko materiālu kolekciju, iespieddarbi un dokumenti** – 1784, t.sk., pamatkrājumā - 469;

veido gan autoru darbi saistīti ar Kazdangu, kā Jēkaba Janševska, Artura Antonija grāmatas, gan autoru Imanta Ziedoņa, Alfrēda Lejas, Irmas Markopas, Ērika Hānberga u.c. dāvinātas grāmatas Kazdangas pagasta iedzīvotāji Ernestam Treimanim, Jānim Kolnam, Mārai Eņģelei, muzejam, kā arī Kazdangas tehnikuma izdevumi un ilggadēju tehnikuma skolotāju un pierakstu burtnīcas par dažādām tēmām, lekciju un semināru pieraksti, visplašāk aptverot laika periodu no 20.gs. 20.-80.-tiem gadiem:

- ✓ dokumenti (dzimšanas un kristību apliecības, skolu beigšanas dokumenti, goda raksti);
- ✓ iespieddarbi (Bībele, baznīcu dziesmu grāmatas, vietējie žurnāli “Nākotnes kalēji”, “Kazdangas šalkas”);
- ✓ rokraksti (Fricā Gravas atmiņas, piezīmes vēstules);
- ✓ planšetes (Fricis Brīvzemnieks, Alfrēds Leja).
 - **fotogrāfiju kolekciju** – 1198, t.sk., pamatkrājumā - 490;

veido Ernesta Treimaņa, tehnikuma absolventu un darbinieku izgatavotas fotogrāfijas, kas ataino Kazdangas pagasta dabas objektus, iedzīvotāju dzīves un kultūras norises laika periodā no 20.gs sākuma un vidus, Kazdangas lauksaimniecības tehnikuma darbības laiku no 20.gs. 30-80-tiem

gadiem līdz skolas likvidācijai, kā arī bijušā Rundāles pils muzeja direktora Imanta Lancmaņa 18.gs. beigu, 20.gs.sākuma pils fotogrāfiju dāvinājums:

- ✓ dabas pieminekļi (Jānim Mežsētām, baronam Manteifelim, Māteru Jurim);
- ✓ ēkas, interjers (spirta brūzis, baronam Manteifelim piederošo lietu un interjera attēli, ķieģeļnīca);
- ✓ darba process (zivkopībā, lauksaimniecībā, zirgkopībā);
- ✓ personu portreti (Fricis Grava, tehnikuma skolotāji, baronu Manteifeļu dzimtas pārstāvji);
- ✓ grupu portreti (mācību grupas, salidojumi);
- ✓ kultūras un sadzīves pasākumi (izlaidumi, sporta sacensības);
- ✓ fotogrāfiju albumi (mācību prakse zvērkopībā, Kartupelim 300, augkopības pulciņš).
- **arheoloģijas kolekciju** – 193, t.sk., 121 pamatkrājumā;

veido Ernesta Treimaņa saglabātie arheoloģiskie priekšmeti, kuri atrasti Kazdangas pagastā, veicot 1970-gados jaunās klēts būvniecību un arheoloģiskajos izrakumos:

- ✓ šūšanas rīki (kniepadatas);
- ✓ darba instrumenti un rīki (akmens cirvis, naglas);
- ✓ Arheoloģiskie izrakumi Kazdangā 15-16.gs
- **mākslas kolekciju** - 40;

veido Ievas Helmutes, Riharda Skrubja, Ingas Skujiņas, Dzidras Lāces, Albīna Dzeņa u.c. mākslinieku darbi, kā arī Valsts mākslas akadēmijas interjera nodaļas studentes T. Kudrjavskas diplomprojekts, aptverot laika periodu no 20.gs.vidus un beigu posmu:

- ✓ glezniecība (akvareļi, pastēļi);
- ✓ tēlniecība (dekoratīvā tēlniecība, cilnis);
- ✓ grafika (ekslibris, plakāti un lietišķā grafika);
- ✓ scenogrāfija (dekorāciju, tērpu skices, maketi);
- ✓ dekoratīvā māksla (tekstilijas, dekoratīvi koka izstrādājumi).
- **numismātikas kolekciju** – 38, t.sk., 24 pamatkrājumā;

veido papīra banknotes un monētas, kas atrastas un lietotas Latvijas teritorijā un Kazdangas pagastā, kā arī novadnieka kolekcionāra Jāņa Kronberga dāvinājuma aptverot laika periodu no 17.gs. līdz 2013.gadam:

- ✓ šiliņi, kapeikas;
- ✓ monētas, mainoties Latvijas valūtai no Latvijas latiem uz Euro, Latvijā apgrozībā esošas no 1993.- 2013. g., kā arī viltotas monētas - 1 un 2 latu nomināls.
- **audio-vizuālo un IT priekšmetu kolekciju** – 69, t.sk., 35 pamatkrājumā;

veido kazdandznieku (Māras Eņģeles, Viktora Bloka, Kārļa Birznieka), tehnikuma absolventa (Inta Folkmaņa) un citu autoru dāvinājumi, galvenokārt, 20.g. vidus, 21.gs.sākuma audio/vizuālie muzeja priekšmeti:

- ✓ diapozitīvi (Kazdangas dabas skati, ēkas, sabiedriskā dzīve);
- ✓ audioieraksti (skaņu plates - latviešu valodas dialekti, kompaktdiski (CD) – ar Sibīrijā trimdā sacerētām un dziedātām dziesmām, CD atvēršanas pasākums Kazdangā, šaha vēsture, parka svētku fotogrāfijas);
- ✓ Interviju ieraksti
- **dabas priekšmetu kolekciju** – 43, t.sk., 29 pamatkrājuma;

veido tehnikuma direktora Gundara Siseņa nomedīta fazāna izbāzenis un mājās “Eglaines” atrasti aļņa ragi; Kazdangas lauksaimniecības mācību materiālu paraugi.

Jebkurā no kolekcijām tiek veidota, ietverot Kazdangas aptiekas vēsturi; zemnieku sadzīvi un dzīvesveidu Kazdangas pagastā; Kazdangas lauksaimniecības tehnikuma vēsture un attīstība un baronu Manteifeļu dzimtas devums un atstātais mantojums.

2.2. Krājuma komplektēšana

2.2.1. Krājuma papildināšanas kritēriji:

- priekšmeta legāla izcelsme;
- priekšmeta atbilstība muzeja profilam;
- priekšmeta atbilstība teritoriālajam principam;
- priekšmeta atbilstība noteiktai kolekcijai;
- priekšmeta izmantošana iespējas – eksponēšanai vai pētnieciskajā darbā;
- priekšmeta stāsts;
- priekšmeta saglabātības pakāpe;
- priekšmeta glabāšanas izmaksas;
- muzeja spēja nodrošināt priekšmetu restaurāciju;
- muzeja spēja nodrošināt priekšmeta saglabāšanai nepieciešamos apstākļus;
- priekšmeta nozīmīgums un iespēja to izmantot komunikācijas un pētniecības politikas īstenošanai.

2.2.2. Krājuma papildināšanas avoti:

- dāvinājumi (ziedojami) no privātpersonām un juridiskām personām;
- novēlējumi un mantojumi;

- ieguvumi ekspedīcijās;
- arheoloģisko izrakumu materiāli;
- krājuma esības pārbaudes laikā konstatētie neinventarizētie priekšmeti.

2.2.3. Krājuma komplektēšanas problēmas un risinājumi

Nākotnē veidojot muzeja krājumu atbilstoši tā misijai un mērķiem, nepieciešams detalizētāk izvērtēt priekšmetu piederību Kazdangas pagasta materiālam un nemateriālam kultūras mantojumam.

Veicot esības pārbaudes un izvērtējot krājuma saturu, konstatēts, ka pamatkrājumā ir iekļauti priekšmeti ar nelielu kultūrvēsturisko vērtību, kuriem nav saistoša “stāsta”. Savukārt palīgkrājumā nekorekti iekļauti priekšmeti, kurus ar Krājuma komisijas lēmumu nepieciešams vai nu pārcelt uz pamatkrājumu, vai izslēgt no krājuma, ja tie neatbilst muzeja misijai.

Ņemot vērā muzeja telpās pieejamās ierobežotās krājuma un ekspozīciju platības, jāizvērtē, vai jauniegūtie priekšmeti nedublē jau esošos un vai ir iespējams nodrošināt to uzglabāšanu atbilstoši noteiktajām prasībām.

2.3. Prioritārās tēmas krājuma papildināšanai 2026.-2030. gadam

Lai veidotu muzeja misijai un stratēģiskajiem mērķiem atbilstošu krājumu, nepieciešams veidot muzeja krājumu atbilstoši perspektīvā plānotiem muzeja produktiem ar sekojošām tēmām:

- apzināt un savākt iespējami plašāku informāciju - aprakstus, dokumentus, fotogrāfijas, rokrakstus par *Kazdangas tehnikumu* un ievērojamāko personību dzīvi un darbību, saistībā ar pētniecisko tēmu izpēti, ekspozīcijas izstāžu un muzejpedagoģiskās programmas veidošanas vajadzībām;
- apzināt un savākt iespējami plašāku informāciju - aprakstus, dokumentus, kartes, fotogrāfijas, rokrakstus par *Kazdangas muižas apbūves, parka vēsturi un attīstību*, saistībā ar pētniecisko tēmu izpēti, ekspozīcijas, izstāžu un muzejpedagoģiskās programmas veidošanas vajadzībām;
- jāpievērš arī uzmanība *mūsdienu liecību vākšanai*, piemēram, saistībā ar pagastā strādājošiem uzņēmumiem vai mūsdienās ievērojamiem cilvēkiem - muzejpedagoģiskās programmas veidošanas vajadzībām.

2.4. Konservācija un restaurācija

Kazdangas muzejā šobrīd nav nodarbināts restaurators, līdz ar to krājuma priekšmetu restaurācija un konservācija netiek veikta līdzekļu trūkuma dēļ. Restaurējamie priekšmeti būtu jāizvēlas, ņemot vērā to vēsturisko vērtību, nozīmīgumu ekspozīciju veidošanā, kā arī to saglabātības pakāpi.

Arheoloģijas ekspozīcijas veidošanas vajadzībām tika restaurēti 12 arheoloģiskos priekšmeti, piesaistot VKKF projekta un Dienvidkurzemes novada pašvaldības finansējumu 2022.-2023. gadam.

Telpu ierobežotības dēļ nepieciešams noņemt Kazdangas tehnikuma absolventu pielīmētās fotogrāfijas no fotogrāfiju rāmju virsmām un izveidot jaunu, kompaktu un mūsdienīgu risinājumu, lai saglabātu šo vēstures liecību. Mērķa īstenošanai plānots piesaistīt VKKF projekta un Dienvidkurzemes novada pašvaldības finansējumu restauratora darbam un moderna, kompakta, pārskatāma (iespējams, digitāla) fotoalbuma izveidei ekspozīcijā.

2.5. Krājuma izmantošanas nosacījumi

Muzeja krājumu eksponējot un deponējot, nodrošina krājuma pieejamību sabiedrībai un tā izmantošanu zinātniski pētnieciskā, kultūras, izglītības un estētiskās audzināšanas jomā, saskaņā ar MK Noteikumiem par Nacionālo muzeja krājumu.

- Ar muzeja krājuma priekšmetiem apmeklētāji un pētnieki var iepazīties izstādēs, ekspozīcijās un tematiskos pasākumos.
- Muzeja priekšmetus eksponēt saskaņā ar MK Noteikumiem par Nacionālo muzeja krājumu.
- Priekšmetus izmanto tematiskās nodarbībās – muzeja darbinieka klātbūtnē.
- Pētnieciskajā darbā muzeja krājumu izmanto publikācijās, izstāžu plānu veidošanā, kā arī skolēni un studenti – projektu un pētniecisko darbu rakstīšanā.
- Pētniecībai no krājuma tiek izsniegtas priekšmetu kopijas vai oriģināli uz pētnieka iesnieguma pamata, kur norādīts mērķis. Ar priekšmetiem iepazīstas muzeja krājuma glabātājas klātbūtnē.
- Ar muzeja krājuma neeksponēto daļu apmeklētāji un pētnieki var iepazīties muzeja krājuma glabātājas klātbūtnē muzeja darba laikā bez maksas.
- Muzeja krājums tiek deponēts citiem muzejiem un institūcijām saskaņā ar Noteikumiem par muzeja krājumu.

2.6. Krājuma dokumentēšana

Kazdangas muzeja krājuma uzskaitē, priekšmetu ierakstīšana aktos, reģistrēšana inventāra grāmatās, klasifikācija un uzskaites kartotēkas veidošana notiek saskaņā ar LR MK Noteikumiem “*Par Nacionālo muzeja krājumu*” un *Kazdangas muzeja nolikums*. Par krājuma dokumentēšanu atbildīga ir krājuma glabātāja.

2.6.1. Krājuma uzskaitē

Krājuma uzskaitē tiek veikta atbilstoši Latvijas Republikas Ministru kabineta Noteikumiem par Nacionālo muzeja krājumu un Noteikumiem par Muzeja krājumu. Lai muzeja krājums kļūtu pieejams plašākai sabiedrībai, tā priekšmetus digitalizē un informāciju ievada nacionālā muzeja krājuma kopkataloga datu bāzē (NMKK).

2.6.2. Krājuma glabāšana

Muzeja krājums tiek glabāts divās atsevišķās, centralizēti apkurināmās krājuma telpās. Telpu platības ierobežojumu dēļ daļa lielgabarīta priekšmetu tiek glabāta Kazdangas pils telpās (bijušajās ekspozīciju un krājuma telpās), kur atbilstoši uzglabāšanas apstākļi tiek nodrošināti ar papildu vēdināšanu vai elektriskiem sildītājiem. Priekšmetu saglabāšanas apstākļu uzlabošanai tiek izmantots mitruma savācējs un gaisa mitrinātājs, kurus pielieto atbilstoši sezonai un nepieciešamībai gan ekspozīciju, gan krājuma uzglabāšanas telpās.

Viena krājuma telpa ir pilnībā aprīkota ar metāla plauktiem un skapjiem, savukārt otrā telpā ir morāli novecojuši koka plaukti, kurus plānots nomainīt pret vismaz četriem jauniem metāla plauktiem. Priekšmetu saglabātība tiek nodrošināta, izmantojot krājumam piemērotus materiālus – bezskābes papīru, kartonu un nekrāsotu audumu. Krājuma un ekspozīciju telpās ik dienu tiek kontrolēts temperatūras un mitruma režīms, rezultātus fiksējot žurnālā. Lai ierobežotu mikroorganismu un insektu izplatīšanos krājuma un ekspozīciju telpās, nepieciešams iegādāties speciālās lampas.

Krājuma un ekspozīciju telpu logi aprīkoti ar žalūzijām, taču krājuma telpā K.T.1 diviem logiem nepieciešams uzstādīt aptumšošanas žalūzijas.

2.6.3. Kartotēka un priekšmetu topogrāfiskās sistēmas apraksts

Muzeja priekšmetu glabāšanas sistēmu (topogrāfiju) veido un uztur šādā kārtībā:

- krājuma glabātājas kabinetā ir muzeja telpu izvietojuma plāns, kur atzīmēts muzeja telpu sadalījums ar iezīmētiem apzīmējumiem;
- otrajā stāva divās telpās glabājas lielākā daļa muzeja krājums;

- lielgabarīta priekšmeti glabājas Kazdangas pils telpās;
- katrā telpā izvietoto skapju, plauktu, un cita veida aprīkojumu sistēmu numurē, norādot gan skapja, gan plaukta numuru, to pielīmējot redzamā vietā pie uzglabāšanas sistēmas;
- uzskaites kartiņās ir atzīmēta priekšmeta atrašanās vieta (topogrāfija);
- muzeja krājuma priekšmetu uzskaites dokumentāciju pastāvīgi glabā krājuma glabātāja kabinetā.

2.7. Krājuma esības pārbaude un krājuma izvērtēšana

Muzeja krājuma priekšmetu esību pārbauda, salīdzinot esošā krājuma priekšmetus ar ierakstiem inventāra grāmatās, līgumos, aktos un pārējā uzskaites dokumentācijā.

Vienlaikus ar krājuma esības pārbaudi veic arī krājuma izvērtēšanu:

- precizē priekšmetu skaitu kolekcijā;
- novērtē un fiksē priekšmetu saglabātības pakāpi, precizējot to uzskaites dokumentos;
- esības pārbaudes aktā ieraksta neatrasto (meklēšanā esošo) priekšmetu skaitu un to inventāra numurus;
- esības pārbaudes aktam pievieno meklēšanā esošo priekšmetu sarakstu;
- lemj par priekšmetu izslēgšanu no pamatkrājuma vai palīgkrājuma, saskaņā ar MK noteikumiem „*Noteikumiem par Nacionālo muzeju krājumu*” un *Noteikumiem par Kazdangas muzeja krājumu*.

Krājuma esības un finansiāli izvērtēšanas pārbaudes grafiks

Krājuma kolekcija	Terminš
Arheoloģijas, dabas priekšmeti	2026. gads
Fotogrāfiju kolekcija	2027. gads
Audio – vizuālie, IT, numismātikas priekšmeti	2028. gads
Rakstiskie priekšmeti	2029. gads
Lietiskie priekšmeti	2030. gads

3. Krājuma darbā konstatētās problēmas un turpmākās prioritāte

Krājuma darbā konstatētās problēmas un no situācijas izrietošās darbības:

- krājuma glabātāju bieža maiņa un darbnespēja, pieredzes trūkums;
- muzeja vadītāja maiņa un jaunā vadītāja pieredzes trūkums muzeja darbā;
- 2022. gadā Dienvidkurzemes pašvaldībai novirzot centrālparkures pakalpojuma sniegšanu SIA "Aizputes komunālais uzņēmums", finansiāli sadārdzinājās apkures izmaksas, un tās nodrošināšana bija minimāla, kas apgrūtināja krājuma priekšmetu saglabāšanu Kazdangas pils telpās un periodiski tika pieņemts lēmums par muzeja pārvietošanu uz citu ēku. Attiecīgi krājuma darbs tika "iesaldēts" un jauns krājums netika papildināts, nezinot iespējamo jauno telpu platību krājuma uzglabāšanai un eksponēšanai;
- 2025. gada 02. februārī tikai izdots Dienvidkurzemes pašvaldības rīkojums par Kazdangas muzeja pārcelšanu uz Pils gatvi 4 - tika uzsākta krājuma pārvietošana; ierobežoto cilvēkresursu dēļ pārvietošanas darbi notika pa posmiem; vēl pilnībā nav pabeigti un daļa krājuma atrodas Kazdangas pils telpās;
- iekārtošanās darbus finansiālu un cilvēkresursu trūkuma dēļ, jaunajās telpās veic tikai muzeja darbinieki (krājuma glabātāja un vadītāja);
- pieredzes trūkuma dēļ muzeja darba un krājuma organizācijā, darbiniekiem regulāri jāpapildina savas profesionālās zināšanasursos un semināros, kā arī veidojot sadarbību un pieredzes apmaiņu ar savas nozares ilggadējiem, pieredzējušiem kolēģiem;
- nepietiekama krājumā esošo priekšmetu izpēte;
- nepietiekams finansējums priekšmetu restaurācijai;
- telpu ierobežoto platību dēļ, nevar iekārtot atsevišķas telpas krājuma apstrādei un krājuma izolatoram;

Turpmākie darbības uzdevumi:

- nodrošināt Kazdangas pagasta materiālā un nemateriālā kultūras mantojuma ilgtspējīgu saglabāšanu un radošu izmantošanu;
- turpināt darbu pie muzeja krājuma faktiskā sastāva analīzes un izvērtēšanas to atbilstību muzeja misijai un noteiktiem mērķiem;
- regulāri iekļaut muzeja kolekcijas ikgadējos priekšmetus NMKK;
- esības pārbaudes veikšana pēc noteiktā grafika;
- turpināt krājuma priekšmetu saglabāšanas uzlabošanu, piesaistot projektos iegūtos finanšu līdzekļus;

- krājuma glabāšanas apstākļu uzlabošanai iegādāties papildus nepieciešamo aprīkojumu un līdzekļus;
- turpināt digitalizēt muzeja krājuma priekšmetus un to ievadīšana NMKK;
- finansiāli novērtēt vēl nenovērtēto krājumu.

Kazdangas muzeja vadītāja _____ Solvita Janvāre

*2.pielikums
Kazdangas muzeja
“Darbības un attīstības stratēģija 2026.-2030. gadam”*

**KAZDANGAS MUZEJA
PĒTNIECĪBAS DARBA POLITIKA
2026. - 2030.GADAM**

Kazdangas muzeja pētnieciskā darba politika izstrādāta, balstoties uz muzeja misiju, darbības jomām, krājuma kolekcijas potenciālu, kā arī sabiedrības vajadzībām un interesēm. Tā nosaka muzeja pētnieciskās darbības virzienus, mērķus, uzdevumus un sasniedzamos rezultātus.

Pētnieciskā darba politika ir dokuments, kas definē muzeja darbības principus, lai nodrošinātu pietiekamu krājuma izpēti muzeja komunikācijas vajadzībām. Pētniecība tiek uzskatīta par būtisku priekšnoteikumu krājuma pieejamības nodrošināšanai neatkarīgi no pētījuma zinātniskās pakāpes.

Regulāru pētniecības darbu apgrūtina kompetentu darbinieku trūkums un ierobežota darbinieku kapacitāte. Šobrīd muzejā nav pētniecības speciālista; pētniecisko darbu, iespēju robežās, veic krājuma glabātāja un muzeja vadītāja. Tāpēc pētniecība netiek veikta regulāri, un muzeja krājumā esošais zinātniskais materiāls līdz šim nav pilnvērtīgi analizēts, lai noteiktu tā vērtību un atbilstību muzeja misijai.

Visbiežāk pētnieciskais darbs tiek veikts, gatavojoties izstādēm, atzīmējot valstiski nozīmīgas gadskārtas, piemiņas dienas, kā arī Kazdangas pagasta rīkoto pasākumu ietvaros.

Politika tiek pārskatīta un, nepieciešamības gadījumā, papildināta ik pēc pieciem gadiem.

1. Pētniecības darba politikas mērķis un uzdevumi

Mērķis:

Apzināt un pētīt Kazdangas pagasta materiālā un nemateriālā kultūras mantojuma un vērtību izpēti, jaunu vēsturisku materiālu atklāšanu un to padziļinātu izpēti un izmantot pētnieciskā darba rezultātus, lai radītu sabiedrībai iespēju iepazīties ar kultūrvēsturisko mantojumu.

Uzdevumi:

- turpināt veikt muzeja krājuma kolekciju izpēti, lai ar muzejā esošiem priekšmetiem nodrošinātu un veidotu apmeklētājiem pamatotu interpretāciju par Kazdangas pagasta vēsturi;
- apzināt, pētīt un popularizēt novadnieku devumu Kazdangas pagastam;
- izstrādāt jaunas ekspozīcijas, tematiskās izstādes un muzejpedagoģiskās nodarbības, ar kuru palīdzību sabiedrība, pētnieki tiek iepazīstināti ar jaunākiem atklājumiem Kazdangas pagasta kultūras vērtību izpētē.

2. Pētniecības darba raksturojums

Muzejs pēta Kazdangas pagasta materiālo un nemateriālo kultūrvēsturi. Pētnieciskā darba virzieni ir:

- muzeja priekšmetu pētniecību (informācijas ieguve par priekšmetu, tā klasifikācija, sistematizācija) – nodrošināt priekšmeta pilnīgāku izzināšanu, lai tam atrastu vietu krājuma sistēmā un izmantotu kā “iestrādes” līdzekli, veicot muzeja izglītojošo un komunikācijas darbu;
- pastāvīgo ekspozīciju un izstāžu tematiska izstrāde.

2.1. Pētnieciskā darba objekti

Pētnieciskā darba galvenais objekts ir Kazdangas pagasta iedzīvotāji un Kazdangas tehnikuma audzēkņi, materiālā un nemateriālā kultūra, personību darbība un devums novada, valsts un pasaules mērogā.

2.2. Pētnieciskā darba avoti

Pētnieciskā darba bāzi veido:

- muzeja krājums un materiāli;
- arhīvi (Liepājas Zonālais, Latvijas Valsts, Valsts vēstures);
- Kazdangas bibliotēkas fondi;
- Publikācijas periodikā;
- citu muzeju krājumi (Liepājas muzejs, Latvijas Nacionālais vēstures muzejs, Aizputes novadpētniecības muzejs);
- vēsturisko notikumu laikabiedru sniegtas atmiņas, personu dzīvesstāsti u.tml.;
- interneta resursi.

Pētnieciskā darba materiāli tiek izmantoti izglītojošā darbā, komunikācijai ar sabiedrību un krājuma papildināšanai.

2.3. Pētniecības darba īstenotāji

Muzeja pētnieciskā darbu veic muzeja vadītāja un krājuma glabātāja. Muzejā nav savs vēsturnieks ar akadēmisku izglītību. Tas apgrūtina plašu un sarežģītu pētījumu veikšanu.

2.4. Pētniecības darba tēmu izvēles kritēriji

Pētniecības virzieni ir iedalīti apakštēmās, kuru izvēli nosaka konkrētā laika posma pētnieciskā darba mērķi:

- tēmas aktualitāte saskaņā ar muzeja misiju;
- muzeja profils un ģeogrāfiskais izvietojums;
- vēsturisko notikumu gadskārtas un ievērojamu novadnieku jubilejas;
- mērķauditorijas un muzeja apmeklētāju interese;
- novada sabiedrisko iestāžu interese un pasūtījums;
- krājuma resursi, cilvēkresursi un finansiālie resursi.

Daļa pētniecības virzienu saglabājas vairāku gadu garumā, jo to īstenošana prasa ilgstošu vēsturisko liecību apzināšanu, savākšanu un izpēti. Piemēram, Kazdangas tehnikuma vēsture un audzēkņi ir tēma, kas ir aktuāla gan absolventu salidojumos, gan ikdienas darbā ar apmeklētājiem.

3. Pētniecības darba un tā rezultātu izvērtējums

Kazdangas muzejā pārskata periodā tika papildināta viena pastāvīgā ekspozīcija – *“Sporta skolotāja un trenera Alfrēda Lejas piemiņas ekspozīcija”* – un izveidota viena jauna ekspozīcija – *“Kazdangas tehnikuma vēstures ceļš”* –, kā arī vairākas izglītojošas izstādes (*Kazdangas arheoloģiskie izrakumi, Kazdangas parka Dieviņam pa pēdām*). Visas jaunizveidotās ekspozīcijas veidotas, balstoties uz muzeja darbinieku veikto pētniecisko darbu rezultātiem.

Sadarbībā ar Kazdangas PII “Ezītis” un Kazdangas Māteru Jura pamatskolas vēstures skolotāju un skolēniem tika organizētas vēstures stāstu stundas par dažādiem notikumiem, izmantojot muzeja pētījumu materiālus (Represētie no Kazdangas, Kazdangas arheoloģiskie izrakumi, Mana senā Kazdanga, Senās amatu prasmes).

Pētītās tēmas:

- represēto kazdandznieku dzīvesstāsti;
- Kazdangā atrasto arheoloģisko krājuma priekšmetu nozīmi un izcelsmi;
- skolotāja un trenera Alfrēda Lejas dzīvesstāsts un sasniegumi;
- Kazdangas tehnikuma vēsture un darbība;
- skolotājs Jānis Mežsēta un Kazdangas parks;
- Senais Kazdangas muižas apbūves komplekss un parks.

Minētās tēmas nav pilnvērtīgi izpētītas, pētnieka nepietiekamu zināšanu dēļ pētniecības

darbā, tāpēc tās ir jāturpina pētīt un papildināmas ar jaunu informāciju.

Muzeja interesējošās tēmas:

- Kazdangas tehnikuma vēsture - atspoguļojot mācību procesu, sadzīvi un ārpusstundu nodarbības no 1924. -2009. gadam;
- Kazdangas parka vēsturi – kā atstāto vēstures liecinieku par baronu Manteifeļu dzimtas laikiem;
- Kazdangai un Kazdangas tehnikumam nozīmīgu cilvēku dzīvesstāsts – sasniegumi, darbība un atstātais mantojums (tehnikuma nozīmīgākie pedagogi, Kazdangas vēstures sargātāji).

Nepieciešami daudz papildus pētījumi, lai sagatavotu jaunu ekspozīciju, izstāžu plānus, priekšlasījumus, muzejpedagoģiskās nodarbības un īstenotu tos muzeja darbībā.

Muzejs nodrošina iespējamo atbalstu pētniekiem, kas savam darbam vēlas izmantot muzeja krājuma resursus.

4. Pētniecības darba problēmas no tām izrietošās prioritātes

4.1. Pētniecības darba problēmas

- muzeja darbiniekiem nav atbilstošās prasmes un vēsturnieka izglītība, pētniecības darba veikšanai;
- muzeja krājuma zinātniskā darba izpētes nepietiekamība;
- pētnieciskais darbs muzejā tiek veikts nepilnīgi – muzeja darbinieku laika un atbilstošu speciālistu trūkuma dēļ (muzejā nav vēsturnieks), nenotiek padziļināta un korekta priekšmetu zinātniskā izpēte;
- muzejs tikai savu iespēju un kompetences robežās, pētnieciskā darba rezultātā organizē krājuma izstādes, tematiskos pasākumus, papildina pastāvīgās ekspozīcijas

4.2. Pētniecības darba prioritātes 2026. -2030. gadam

- Turpināt veikt muzeja krājuma izpēti, vadoties pēc pētnieciskā darba plānojuma, balstoties uz pētnieciskā darba rezultātiem veidot krājuma izstādes un pasākumus.
- Jaunu ekspozīciju izstrāde par Kazdangas vēsturisko apbūvi un parku; Kazdangas tehnikumu, pieaicinot speciālistus saturisku ekspozīciju koncepciju izstrādei.
- Sadarbībā ar Kultūras akadēmijas pasniedzēju Zani Grigoroviču, turpināt pētīt un

papildināt izveidoto datu bāzi (digitālo rīku) par Kazdangas nemateriālo kultūras mantojumu.

- Sagatavot kvalitatīvas publikācijas ar pētnieciskā darba rezultātiem un publicēt tās Dienvidkurzemes informatīvajā izdevumā un sociālā tīkla lapās, nodrošinot sabiedrības izglītošanu un Kazdangas pagasta un muzeja atpazīstamību.
- Sadarbībā ar Kazdangas Māteru Jura pamatskolu, iesaistīt skolēnus pētnieciskajā darbā par viņiem aktuālām tēmām.

Kazdangas muzeja vadītāja _____ / Solvita Janvāre

*3.pielikums
Kazdangas muzeja
“Darbības un attīstības stratēģija 2026.-2030. gadam”*

**KAZDANGAS MUZEJA
KOMUNIKĀCIJAS DARBA POLITIKA
2026. - 2030.GADAM**

Komunikāciju politika izstrādāta saskaņā ar muzeja misiju, Kazdangas muzeja krājuma un pētniecības darba politikām. Dokuments raksturo Kazdangas muzeja komunikācijas darba norisi, nosaka 2026.–2030. gadam veicamos uzdevumus, izvirzītā komunikācijas darba mērķa sasniegšanai. Komunikācijas politika tiek pārskatīta un, nepieciešamības gadījumā, papildināta ik pēc pieciem gadiem.

Komunikācijas darba mērķis

Politikas mērķis ir nodrošināt efektīvu un mērķtiecīgu komunikāciju ar muzeja mērķauditoriju, veicinot muzeja darbību, piesaistot apmeklētājus un izglītojot tos par Kazdangas pagasta vēsturi, materiālo un nemateriālo kultūras mantojumu, nodrošinot Kazdangas muzeja krājuma, deponējumu, kā arī pētnieciskā darba rezultātu pieejamību sabiedrībai, tā sekmējot mūsdienīga muzeja attīstību.

Komunikācijas darba uzdevumi:

- uzturēt sabiedrībā pozitīvu muzeja tēlu, efektīvi izmantojot esošās un meklējot jaunas komunikācijas iespējas;
- izveidot daudzveidīgu atraktīvu muzeja piedāvājumu, kas vērts uz sabiedrības izglītošanu un kvalitatīvu brīvā laika pavadīšanu, izzinot Kazdangas pagasta kultūrvēsturisko matojumu, nododot muzeja misijas vēstījumu apmeklētājam;
- izmantot muzeja darbības jomās dažādu institūciju un nevalstisko organizāciju atsaucību un labvēlību paplašinot sadarbības loku;
- Iegūt ieinteresētus apmeklētājus dažādās vecuma grupās, sniedzot apmeklētājiem iespēju kvalitatīvi un izglītojoši pavadīt brīvo laiku dažādās aktivitātēs un nodarbībās atbilstoši viņu interesēm;
- sniegt interesentiem informāciju par Kazdangai nozīmīgiem cilvēkiem, viņu devumu un sasniegumiem;
- sniegt daudzpusīgu informāciju par muzeja piedāvājumu;
- veikt sabiedrības viedokļu izpēti un analīzi;
- sniegt konsultācijas muzeja kompetencē esošajos jautājumos.

1. Ekspozīcijas un izstādes

1.1. Ekspozīciju un izstāžu darba raksturojums

Ekspozīcijas un izstādes ir paredzētas gan kā komunikācija ar apmeklētājiem, gan kā zināšanu avots par mūsu neseno vēsturi skolēniem un studentiem apmācību procesā.

1.1.1. Ekspozīciju un izstāžu mērķis

Mūsdienīgas, apmeklētājiem saistošas, uz pētnieciskā darba rezultātiem balstītas ekspozīcijas / izstādes, kas nodrošina iespēju izzināt Kazdangas pagasta vēsturiskos notikumus no sendienām līdz pat mūsdienām, izmantojot daudzveidīgas komunikācijas formas.

1.1.2. Ekspozīciju un izstāžu veidošanas principi:

- atbilstība muzeja misijai;
- muzeja krājuma pieejamības nodrošinājums;
- krājuma priekšmetu, deponējumu nodrošinājums;
- muzeja krājuma saturs, t.sk. eksponātu kultūrvēsturiskā vērtība;
- tēmu aktualitāte, svarīgākajiem vēsturiskiem notikumiem Kazdangas pagastā, Dienvidkurzemes novadā un Latvijā;
- krājuma izstāžu daudzveidība, saistībā ar plānotajām pētniecības tēmām, Kazdangas pagasta un Kazdangas tehnikuma pastāvēšanas un personību jubilejām;
- sabiedrības intereses un pieprasījums.

Ekspozīciju un izstāžu darbs balstās uz pētnieciskā darba rezultātiem. Muzejam aktuālās tēmas tiek papildus pētītas, notiek priekšmetu izpēte, tiek iegūti jauni informatīvie materiāli, un papildinās muzeja krājums. Iespēja ar jauniegūto informāciju iepazīstināt muzeja apmeklētājus, piedāvājot iespēju dažādus vēstures procesus izzināt padziļināti. Svarīgi ir parādīt kultūrvēsturiskās liecības Kazdangas pagastā, atbilstoši mūsdienu prasībām, sabiedrības interesēm un pieprasījumam, izceļot muzeja un vietas īpašās un unikālās vērtības.

1.1.3. Ekspozīcijas un izstādes 2021. -2025. gads

Kazdangas muzejs apmeklētājiem piedāvāja pastāvīgās ekspozīcijas, lai nodrošinātu saturīgu un kvalitatīvu brīvā laika pavadīšanu, ļaujot izzināt un sajūst Kazdangas īpašo vēstures auru – no *Katzdangen* muižas dzīves kārtības un padomju laiku sovhoztehnikuma rosības līdz mūsdienu Kazdangas pagasta notikumiem. Tās mērķis ir rosināt vietējos iedzīvotājus kopt cieņu un mīlestību pret dzimto vietu, kā arī, veidojot dialogu ar pagasta viesiem, radīt vēlmi atgriezties. Kazdangas muzejs vēstures ekspozīcijās popularizē un iepazīstina ar Kazdangas pagasta vēstures norisēm, dažādu jomu ievērojamiem cilvēkiem Kazdangā un viņu devumu:

- ekspozīcija “Baronu Manteifeļu - Scēges dzimtas vēsture” iepazīstināja ar baronu dzīves stāstu, neviennozīmīgi vērtējamo ieguldījumu Kazdangas un Latvijas mēroga vēsturē un, piedāvāja apskatīt unikālus vēstures materiālus no 19.gs., (ekspozīcija ir iekārtota arī jaunajās telpās);
- ekspozīcija „Kazdangas aptiekas vēsture” iepazīstināja ar Kazdangas aptiekas vēsturi – mēbelēm, inventāru un aprīkojumu, (telpu ierobežoto platību dēļ – jaunajās telpas ekspozīcija netiks iekārtota);
- ekspozīcija “Zemnieku sadzīve Kazdangā” parādīja zemnieku ikdienu un darba soli, un raksturoja 19. gs. otrās puses, 20. gadsimta pirmās puses zemnieku dzīvesveidu, akcentējot zemnieka ikdienā nepieciešamās sadzīves lietas, (līdzīga ekspozīcija ir iekārtota arī jaunajās telpās);
- ekspozīcija “Sporta vēsture Kazdangas tehnikumā” – atspoguļoja skolotāja Alfrēda Lejas mūža devumu tehnikuma sporta attīstībā, popularizēšanā un sporta vēstures saglabāšanā. Ekspozīcija tika papildināta ar A. Lejas personīgajām lietām par sportu (līdzīga ekspozīcija ir iekārtota arī jaunajās telpās);
- skolotājam Jānim Kolnam veltīta piemiņas istaba stāstīja par skolotāja, kultūras dzīves organizētāja Kazdangā, tehnikuma teātra kolektīva vadītāja dzīvi, raksturu, interesēm un darba novērtējumu (līdzīga ekspozīcija ir iekārtota arī jaunajās telpās);

Pārskata periodā bija paredzēts izveidot ekspozīcijas:

- arheoloģijas ekspozīcija ar 15./16.gs. arheoloģiskajiem atradumiem – “Kazdanga. Laika kapsula” (netika realizēta);
- ekspozīcija “Kazdangas tehnikuma vēstures ceļš”, kas atspoguļo, ilggadēju un daudzveidīgu skolas darbu un ārpusstundu dzīvi, absolventu izlaidumu un skolotāju foto galeriju – tika iekārtota un bija pieejama publiskai apskatei, (saturā līdzīgu ekspozīciju plānots iekārtot jaunajās muzeja telpās);

- ekspozīciju par Jāni Mežsētu, Ernestu Treimani, Kazdangas parka vērtībām – netika iekārtota, bet plānots iekārtot jaunajās telpās, sasaistot visas trīs tēmas vienā ekspozīcijā.

Muzejā esošās ekspozīcijām bija nepieciešami uzlabojumi, jo bez gida stāstījuma tajās bija grūti orientēties. 2022. gadā tika izstrādāta jauna koncepcija ekspozīcijai par Kazdangas vēsturi – *Laika kapsula*, tika piesaistīts ekspozīcijas izveidei speciālists un ārējie finanšu resursi, bet ēkas telpu remontam laicīgi netika piešķirti finanšu līdzekļi no pašvaldības un ekspozīcija netika iekārtota.

Muzejs ir pārcēlies uz jaunām telpām un uzsācis darbu pie jaunu ekspozīciju izstrādes un iekārtošanas. Iepriekš, atrodoties Kazdangas pils telpās, vairumam apmeklētāju galvenais mērķis bija pils apskate, bet muzejs kalpoja kā pievienotā vērtība. Tagad situācija ir mainījusies, un muzejam jāspēj radīt pietiekami lielu interesi, lai apmeklētāji izvēlētos doties tieši uz muzeju.

Jaunajās telpās ekspozīcijas tiks veidotas, ievērojot principu, ka tām jābūt izglītojošām un jāsniedz atbildes uz plašu apmeklētāju loku interesējošiem jautājumiem, neatkarīgi no vecuma, izglītības līmeņa vai sociālā statusa.

Tā kā muzeja nākotne esošajās telpās (Kazdangas pils telpās) vairāku gadu garumā bija neskaidra un notika darbinieku mainība, galvenā uzmanība tika pievērsta īslaicīgām izstādēm. To iekārtošanā tika izmantoti muzeja rīcībā esošie resursi – darbinieku idejas, nepieciešamie materiāli un krājums. Izstāžu veidošanā tika iesaistīti arī vietējie pagasta iedzīvotāji.

Pašlaik muzejs kā būtiskākās problēmas izvirza ierobežoto telpu platību, kā arī laika, darba resursu, zināšanu un finanšu trūkumu.

1.2. Ekspozīciju uz izstāžu veidotāji

Kazdangas muzeja ekspozīcija un izstādes izstrādā, un iekārto muzeja darbinieki. Reizēm tiek pieaicināti arī zinoši pagasta iedzīvotāji.

1.3. Finansējuma avoti ekspozīciju un izstāžu veidošanā

Izstāžu un ekspozīciju izstrādei un iekārtošanai var tika piesaistīts un izmantots muzeja budžets, Dienvidkurzemes novada pašvaldība finansējums un VKKF projekta konkursa finansējums.

1.4. Muzeja ekspozīcijas un izstāžu darba prioritātes 2026. - 2030. gadam

Muzeja darba nodrošināšanai tiek izvirzītas sekojošas prioritātes:

- nodrošināt daudzveidīgu, izziņošu un saturīgu izstāžu un muzeja tematisko pasākuma darbu;
- jaunu un saistošu ekspozīciju iekārtošanu, rakstot projektus papildus finansējuma piesaistei;
- jaunu izstāžu veidošana, kas saistošas dažādām auditorijām;
- stāstu dokumentēšana un publicēšana, kas saistīti ar Kazdangas pagasta un Kazdangas tehnikuma vēsturi;
- regulāra blogu un rakstu publicēšana muzeja mājaslapā (Facebook) par muzeja darbību un izpētes rezultātiem;
- darbinieku izglītošanās tālākizglītības nodarbībās unursos, kas saistīti ar ekspozīciju un izstāžu iekārtošanu;
- pieredzes apmaiņas braucieni uz citiem muzejiem.

2. Darbs ar apmeklētājiem

2.1. Izglītojošā darba raksturojums

Izglītojošā darba mērķis - veicināt muzeja mērķauditorijas informētību un interesi par Kazdangas pagasta kultūrvēsturisko mantojumu, kā arī sekmēt izpratni par dažādu notikumu savstarpējām likumsakarībām. Šim nolūkam tiek organizēti dažādi tematiski pasākumi un tikšanās, uzaicinot gan pagasta iedzīvotājus, gan speciālistus.

Izglītojošā darba veikšanai tiek izmantotas ekspozīcijas, izstādes un muzeja krājums.

Muzeja piedāvājuma izstrāde un realizēšana ir vērsta uz sabiedrības interesēm un vajadzībām ar pozitīvu attieksmi pret apmeklētāju, lai apmeklētājiem būtu vēlme atgriezties.

Izglītojošo darbu koordinē, plāno un īsteno muzeja vadītāja, nepieciešamības gadījumā pieaicinot speciālistus, pārējie muzeja darbinieki līdzdarbojas, atbilstoši savām prasmēm un zināšanām.

Izglītojošā darbs tiek īstenots muzeja telpās, āra teritorijā un arī ārpus muzeja telpām – Māteru Jura Kazdangas pamatskolā.

2.1.1. Izglītojošā darba mērķgrupa

Stratēģijā mērķauditorijas uzsvars līdz šim īpaši tika likts vairāk uz tuvējās apkārtnes iedzīvotājiem, bet ievērojami aug tūristu skaits no Rīgas, Ventspils, Daugavpils un Lietuvas. Kazdanga atrodas pusceļā starp Skrundu un Aizputi, kā arī izmantojams ir maršruts Rīga – Liepāja, attiecīgi tagad pēc ceļa remonta, esam atkal viegli sasniedzami gan tūrisma grupām, gan individuāliem ceļotājiem.

Muzeja sasniedzamā auditorija:

- izglītības iestāžu audzēkņi, studenti;

Veids, kā izzināt vēsturi un dažādus vēsturiskus notikumus, uz klausot šo notikumu aculieciniekus un speciālistus, veidotu izpratni par kultūras vērtībām un pagasta vēsturi.

- ģimenes ar bērniem;

Muzeja apmeklējums ir veids, kā lieliski pavadīt laiku kopā ar ģimeni, izzinot vēsturi un dabas daudzveidību.

- tūristi, ārvalstu tūristi;

Veids, kā izzināt Kazdangas pagasta vēsturi, baronu Manteifeļu-Scēges dzimtas vēsturi, pils arhitektūru un vēsturisko muižas ansambli, parka koku daudzveidību.

- seniori;

Gadu gaitā muzeju apmeklē daudz pensionāri individuāli, gan grupās. Apmeklētājs ir ziņošs, ieinteresēts klausītājs, kuram jāspēj piedāvāt viņam interesējošo informāciju.

2.2. Izglītojoša rakstura pasākumi

2.2.1. Izglītojošās nodarbības

Šobrīd muzejam nebija speciāli izstrādātas izglītojošās nodarbības. Ja kādam bija interese, tad tādas tika izstrādātas, pielāgojot viņu izteiktām vēlmēm.

Muzeja mērķis nākotnē ir veidot piedāvājumus, kas būtu saistoši visām apmeklētāju grupām. Prioritāte tiek piešķirta skolas vecuma bērniem, jo tieši šī auditorija, izmantojot muzeja piedāvātās iespējas, iepazīst kultūras daudzveidību un iegūst zināšanas par sava novada kultūrvēsturiskajām vērtībām. Otrā prioritārā grupa ir vietējie iedzīvotāji bez vecuma ierobežojuma, kuri ar muzeja izglītojošo nodarbību palīdzību gūst dziļāku izpratni par kultūru, vēsturi, vērtībām un tradīcijām.

Prioritāte:

- Sagatavot saistošu muzejpedagoģisko programmu klāstu, saskaņotu ar mācību priekšmetu programmām, vienlaikus popularizējot vietējās tradīcijas un muzeju;

- Izveidot nodarbību ciklu, kurā tiktu apgūtas izzūdošas senču prasmes un pētītas mūsu tradīcijas (piem., Latviešu rakstaino cimdu adīšana, akcentu liekot uz Kurzemei un Kazdangai raksturīgām iezīmēm).

2.2.2. Radošās darbnīcas

Muzejs savu iespēju robežās organizē radošās darbnīcas, tādējādi paplašinot pastāvīgo apmeklētāju loku. Saistībā ar Parka svētkiem un gadskārtu svētkiem, gan muzejā, gan ārpus tā tiek organizētas tematiskās radošās darbnīcas, kurās interesenti apgūst prasmes un iemaņas, tā iegūstot pozitīvas emocijas un attīstot radošo aktivitāti. Piemēram: Ziemassvētkos – interesentiem iespēja iepazīt tradicionālas rotaļas un apgūt prasmes bišu vaska sveces darināšanā; Vasaras saulgriežos – vainaga un cepuru vīšanas prasmes; tematā “Vecu lietu pievienotā vērtība” – iespēja apgūt rotu darināšanu.

Nodarbības akcents ir popularizēt senās prasmes un jaunu tradīcijas apguvi.

Visas radošās darbnīcas un tematiskos pasākumus muzejā rīko muzeja vadītāja, bet ir izveidojusies arī savstarpēja sadarbība ar aktīvu bijušo Kazdangas tehnikuma pasniedzēju, kura dalās savās prasmēs un zināšanās.

2.2.3. Pasākumi

Muzejā dažreiz tiek organizēti dažāda rakstura tematiskie pasākumi: tikšanās ar māksliniekiem, rokdarbniekiem, pētniekiem u.c. novadniekiem.

Muzejs regulāri piedalās ikgadējos pasākumos un akcijās - Muzeju nakts, Leģendu nakts, Vēsturisko parku un dārzu dienas, atvērto durvju dienas pilīs un muižās, ka arī aktīvi piedalās pagasta pasākumos – Parka svētkos, nodrošinot apmeklētājiem iespēju iepazīt muzeju. Pēdējos divus gadus muzejs piedalās un atbalsta vietējās biedrības “Kazdangas dzirnavas” rīkoto pasākumu “Raganu dedzināšanu uz Dzirnezērā”, tā atbalstot senu tradīciju Kazdangā un popularizējot muzeju Kazdangas viesiem.

Informācija par izstāžu un pasākumu norisi tiek atspoguļota reģionālajos un novada mēdijos, kā arī sociālā lapā www.facebook.com/dienvidkurzemeskultura un Kazdangas muzejs.

2.2.4. Konsultācijas

Muzeja darbinieki, atbilstoši savai kompetencei, sniedz konsultācijas par :

- muzejā krājumā esošajām kolekcijām un to priekšmetiem;
- Kazdangas pagasta vēsturi un sadzīvi;
- Kazdangas tehnikuma vēsturi un notikumiem;

- Kazdangas pagasta ievērojamākiem cilvēkiem un viņu devumu.

2.2.5. Ekskursijas

Muzejā tiek piedāvāti gida pakalpojumi:

- Speciālistu pavadībā ir iespēja iepazīties, apskatīt muzeja ekspozīciju un izstādes;
- Ārpus muzeja - ekskursija pa vēsturisko Kazdangas muižas apbūves centru un parku.

2.3. Apmeklētāju ērtību izvērtējums

Muzeja atpazīstamību un tūristus informē informācija, kas tiek publicēta Dienvidkurzemes novada pašvaldības mājaslapā, sociālajos tīklos, tūrisma ceļvežos un Aizputes informācijas centrā iegūtā informācija par apskates objektiem pagastā.

Muzeja pieejamības jautājumu risināšanā iesaistīts viss muzeja personāls.

Telpās apmeklētājiem pieejams:

- gida pakalpojumi muzejā valsts valodā un krievu valodā;
- muzeja krājums un digitālais kultūras mantojums elektroniskā formātā NMKK lietotājiem;
- pētnieki un citi interesenti var iepazīties ar uzziņas materiāliem, muzeja krājumu
- (muzeja krājuma glabātājas kabinetā);
- trīs sanitārie mezgli, viens no tiem apmeklētājiem ar kustības traucējumiem;
- bezmaksas WiFi tīkls;
- iekārtota maza atpūtas zona apmeklētājiem.

Muzejā iespējams saņemt bezmaksas informatīvos bukletus par Kazdangas pagastu un novada apskates objektiem, pilsētas un novada karti.

Muzejs apmeklētājiem ir atvērts:

- Vasaras sezonā darba dienās (Otr. – Pk.) no 10:00 – 17:00, sestdienās no 10:00 – 16:00;
- Ziemas sezonā darba dienās (P. – Pk.) no 10:00 – 16:00;
- Iepriekš piesakoties – arī ārpus darba laika.

Muzeja pagalmā apmeklētājiem pieejams:

- atpūtas zona ar soliņiem;
- statīvs velosipēdu novietošanai;
- laukums automašīnas un autobusu novietošanai.

Muzeja pasākumi, nodarbības un koncerti atbilstoši laikapstākļiem, tiek organizēti muzeja pagalmā. Līdzās muzejam atrodas Kazdangas pils, naktsmītne, bibliotēka, kultūras nams un ēdināšanas uzņēmums.

Problēmas apmeklētāju ērtībām ir nokļūšana ekspozīcija, kura atrodas ēkas pagrabstāvā un otrajā pusē, kā arī cilvēkiem ar kustības traucējumiem muzejā - otrajā stāvā.

2.4. Izglītojošā darba prioritātes 2026. - 2030. gadam

- Sagatavot saistošas muzejpedagoģisko programmu klāstu, saskaņā ar mācību priekšmetu programmām:

Uzdevums:

- ✓ Lai muzejs varētu uzsākt rīkot izglītojošas nodarbības, nepieciešami cilvēkresursi – muzeja pedagoga štata vienība, kurš izstrādātu metodiskos palīgglīdzekļus: muzejpedagoģisko programmas, lekcijas un citu izglītojošo pasākumu organizēšanai nepieciešamo programmu un materiālus;
- ✓ Papildus tehniski aprīkotas telpas nodarbību rīkošanai.

Problēma:

- ✓ Ierobežotais muzeja budžets un personāla trūkums ierobežo izglītojošā un pētnieciskā darba attīstību, tai skaitā pilnvērtīgāku sabiedrības izglītošanu;
- ✓ Jaunajās muzeja telpās – nav papildu vieta, kur varētu netraucēti novadīt nodarbību.

Risinājums:

- ✓ Nepieciešamas pašvaldības atbalsts - muzeja pedagoga štata vietas izveidei un atalgošanai;
- ✓ Iesākumā izmantot telpas, kuras atrodas Kultūras namā vai pagasta pārvaldē, bet ar Pašvaldības atbalstu izremontēt un pielāgot muzeja vajadzībām divas pagrabtelpas.
- Izstrādāt tematiskos ekskursiju maršrūtus un gida vēstījumu, palielinot muzeja apmeklētāju skaitu;
- Strādāt pie jaunu muzeja produktu piedāvājumu izstrādes (piem. izzūdoša amata prasmju iepazīšana un apguve dažāda vecuma cilvēkiem), kas veicinātu apmeklētāju skaita pieaugumu muzejā un muzeja atpazīstamību;
- Digitālā klātbūtne. Palielināt aktivitāti sociālajos tīklos, nodrošinot regulārus ierakstus un interaktīvas aktivitātes, veicinot muzeja atpazīstamību dažādās mērķgrupām;

- Pasākumi muzejā. Organizēt regulārus pasākumus, piemēram, tematiskas izstādes, lekcijas, meistarklases un radošās darbnīcas. Iesaistīt vietējos māksliniekus, amatniekus un kultūras darbiniekus muzeja pasākumos, palielinot muzeja apmeklētāju skaitu;
- regulāra muzeja piedāvājuma un pieprasījuma izpēte ļaus muzejam sekot līdzi tendencēm un savlaicīgi reaģēt un pieņemt pareizos lēmumus.

3. Mārketingis

Muzeja mārketinga *mērķis* – veicināt muzeja un tā piedāvājuma pilnveidi, atpazīstamību un pieejamību iespējami plašākam sabiedrības lokam, veidojot pozitīvu muzeja tēlu sabiedrībā un apmeklētājos radītu interesi muzejā atgriezties atkārtoti.

Mārketinga darba uzdevumi:

- nodrošināt Kazdangas muzeja pozitīvu tēlu, veidojot atgriezenisku saiti starp muzeju un tā apmeklētājiem;
- nodrošināt muzeja piedāvājuma pieejamību;
- nodrošināt savlaicīgu muzeja un tā rīkoto pasākumu reklāmu un publicitāti;
- veikt apmeklētāju izpēti, izmantojot dažādas aptaujas iespējas – anketas, ieraksti viesu grāmatā, sarunas, lai izzinātu sabiedrības pieprasījumu un apmeklētāju vēlmes.

3.1. Mārketinga darba raksturojums

Muzeja informēšanas metodes un aktivitātes apmeklētāju piesaistei:

- informācija par muzejā notiekošajiem pasākumiem un izstādēm regulāri tiek izvietota pagasta informācija stendos;
- informācija par muzejā notiekošajiem pasākumiem, ekspozīcijām un izstādēm regulāri tiek atspoguļota Dienvidkurzemes novada pašvaldības avīzē un Dienvidkurzemes novada pašvaldības interneta vietnēs; Kazdangas muzeja interneta vietnē (Facebook);
- muzejs atbalsta, un piedalās pašvaldības, izglītības un kultūras iestāžu rīkotajos pasākumos (Parka svētki, semināri, konferences);
- ņemot vērā pasākuma raksturu, informācija par muzeja piedāvājumu un pasākumiem, telefoniski vai sarunu ceļā, tiek nodota pagasta izglītības iestādēm

(PII „Ezītis”, Māteru Jura Kazdangas pamatskolai), iesaistot skolēnus pasākuma norisē;

- atsevišķos gadījumos saziņa ar pasākuma apmeklētājiem notiek telefoniski;
- Māteru Jura Kazdangas pamatskolā un Kazdangas PII “Ezītis” ir izveidots stends, kurais tiek izvietots informācija par pasākumiem muzejā un rīkotajiem konkursiem.

3.2. Muzeja piedāvātie pakalpojumi

Maksas pakalpojumi:

- muzeja ekspozīciju apmeklējums;
- gida pakalpojumi;
- pils telpu noma.

Bezmaksas pakalpojumi:

- Muzeja apmeklējums: (pirmsskolas vecuma bērniem; Māteru Jura Kazdangas pamatskolas skolēniem; Latvijas muzeju darbiniekiem (uzrādot apliecību); Starptautiskās muzeju padomes (ICOM) biedriem (uzrādot biedra karti); personām ar invaliditāti (uzrādot invaliditātes apliecību);
- izstādes apmeklējums (vietējo iedzīvotāju krājuma izveidota izstāde);
- Iespēja iepazīties ar muzeja krājumu priekšmetiem.

3.3. Mārketinga darba problēmas un prioritātes

Problēmas:

- Muzejam nav informatīvā bukleta par muzeja piedāvājumu;
- Muzejam nav izstrādāta mājaslapa;
- Maz aktivitātes esošajā muzeja interneta vietnē (Facebook);
- Muzeja darbiniekiem trūkst svešvalodu zināšanu (muzeja vadītāja brīvi pārvalda krievu valodu, mazliet saprot un runā vācu un angļu valodā; krājuma glabātāja mazliet saprot un runā angļu valodā).

Prioritātes:

- Izgatavot informatīvo bukletu par muzeja piedāvājumu dažādās valodās (krievu, vācu, angļu);

- Muzeja pieejamības un komunikācijas darba metožu paplašināšana un dažādošana (attīstīt interneta komunikāciju, daudzveidot muzeja sagatavotos informatīvos piedāvājumus), tā nodrošinot komunikācijas nepārtrauktību.

Kazdangas muzeja vadītāja _____ / Solvita Janvāre

